

ปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนชาวไทย

สมจิต จิระนนทิพร และ ปริมา มัลลิกะมาส *

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัญหาของผู้เรียนชาวไทยในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ หน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยแสดงลักษณะของเหตุการณ์ได้หลากหลาย แต่หน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์บางลักษณะเท่านั้นที่น่าจะเป็นปัญหาในการแปลสำหรับผู้เรียน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบฝึกหัดแปลและนำมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันเป็นปัญหามากกว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์แบบอื่น ๆ ซึ่งภาษาอังกฤษมีโครงสร้างที่คำกริยาสองคำปรากฏเรียงต่อกันเพื่อแสดงเหตุการณ์เหล่านี้ใกล้เคียงภาษาไทย สาเหตุของปัญหาน่าจะมาจากลักษณะความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของคำกริยา 2 คำในหน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคต้นฉบับและจากการที่ภาษาอังกฤษมีมุมมองที่ต่างจากภาษาไทยในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการเล่าถึงลักษณะเหตุการณ์เหล่านั้น ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการสอนแปลหน่วยสร้างดังกล่าว โดยเน้นการประยุกต์ทฤษฎีการแปลแบบตีความและใช้หลักการของแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูดเพื่อแก้ปัญหาในการแปลและช่วยให้ผู้เรียนสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมเป็นธรรมชาติ

* หน่วยงานผู้แต่ง: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: ปัญหาการแปล, การแปลไทย-อังกฤษ, หน่วยสร้างกริยาเรียง,
การแปลแบบตีความ, แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด

Thai Learners' Problems in Translating Thai Serial Verb Constructions into English

Somjit Jirananthiporn and Prima Mallikamas *

Abstract

The aim of the study is to investigate a major problem Thai learners have in translating serial verb constructions into English. Although Thai serial verb constructions can be used to express various kinds of actions, only some are hypothesized to be relatively more difficult for Thai students to translate. The data was collected from translation exercises and analyzed both quantitatively and qualitatively to identify the most problematic type of serial verb constructions. The study reveals that sequential and simultaneous serializations are more problematic than constructions in which the order of the two verbs expresses the same concepts in both languages. Essentially, the problem arises when the relationship between the two serialized verbs is complicated such that the expressions of actions are represented by different linguistic structures in English and when the two languages, due to their respective syntactic rules, differ in their view as to which actions should be prioritized. These findings can be applied to the teaching of translation involving serializations. To convey the meanings of Thai serial verb

*

Affiliation: Department of English, Faculty of Arts, Chulalongkorn University

constructions appropriately and naturally in English, it is recommended that students draw on the Interpretive Theory and the principles of Thinking for Speaking.

Keywords: translation problem, Thai-English translation, serial verb construction, Interpretive Theory, Thinking for Speaking

1. บทนำ

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553: 66) ให้คำจำกัดความหน่วยสร้างกริยาเรียง (serial verb construction) ซึ่งเป็นโครงสร้างทางภาษาแบบหนึ่งที่โดดเด่นในภาษาไทย ว่า “ประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏคั่นระหว่างคำกริยาที่อยู่เรียงกันในหน่วยสร้างกริยานั้น และอาจมีคำนามซึ่งทำหน้าที่กรรม ปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้” และได้ให้ตัวอย่างไว้ เช่น *เขาเดินออกไปแล้ว แม่ทอดปลากิน* เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีกลไกทางไวยากรณ์แบบมีการเรียงตัวของคำกริยา (verb serialization) ส่วนภาษาอังกฤษ แม้จะมีคำกริยาที่ปรากฏเรียงต่อกัน แต่ไม่เรียกว่าเป็น โครงสร้างกริยาเรียงเหมือนอย่างในภาษาไทย แต่อาจจัดเป็นโครงสร้างขยาย (structure of modification) หรือโครงสร้างเติมเต็ม (structure of complementation) ก็ได้ ขึ้นอยู่กับประเภทของกริยาตัวแรกว่าเป็นกริยาที่ต้องการกรรมหรือไม่ต้องการกรรม ความแตกต่างที่ชัดเจนคือคำกริยาปรากฏเรียงกันในภาษาอังกฤษจะมีสถานะต่างกัน คือ กริยาตัวแรกจะเป็นกริยาแท้ที่มีการเปลี่ยนรูป (finite verb) ซึ่งแสดงด้วยตัวหนา ในขณะที่กริยาตัวหลังจะเป็นกริยาไม่แท้ที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป (non-finite verb) ซึ่งแสดงด้วยตัวเอน เช่น “You **should go** see him right away.” “I **saw** him *walking* down the road.” เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การแปลเพื่อให้เกิดความเทียบเท่าทั้งทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ (semantic and syntactic equivalence) ของหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจึงมักเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนส่วนหนึ่งเพราะความแตกต่างของทั้งสองภาษาในเรื่องนี้

นอกจากนี้ เนื่องจากหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยยังแสดงลักษณะของเหตุการณ์ได้หลากหลาย จึงเป็นไปได้ว่าผู้เรียนอาจมีปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์บางลักษณะเท่านั้น ดังนั้น ควรต้องมีการศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง

เป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้มองเห็นและเข้าใจปัญหาที่แท้จริงในการแปลโครงสร้างดังกล่าวของผู้เรียน โดยศึกษาจากประโยคแปลที่มีกริยาเรียง ซึ่งแสดงเหตุการณ์ลักษณะต่าง ๆ ปรากฏอยู่ เช่น เหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ (sequential serialization) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน (simultaneous serialization) โดยแสดงเหตุการณ์แบบวัตถุวิสัย (objective event) เพียงเหตุการณ์เดียว เหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส ฯลฯ เพื่อดูว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ลักษณะใดที่เป็นปัญหามากที่สุด และศึกษาวิธีการแปลที่ผู้เรียนใช้ว่าถูกต้องหรือผิดพลาดอย่างไร เป็นต้น

2. การศึกษาเรื่องกริยาเรียง ทฤษฎีการแปลแบบตีความ (Interpretive Theory) แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด (Thinking for Speaking) ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง และงานวิจัยที่ศึกษาด้านการแปลกริยาเรียง

2.1 หน่วยสร้างกริยาเรียง

หน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นโครงสร้างภาษาที่มีผู้สนใจศึกษาจำนวนมากไม่น้อย เช่น เครเกอร์ (Kroeger 2004), ไอเคนวัลด์ (Aikhenvald 2007) ดิกสัน (Dixon 2007) โดย เครเกอร์ (Kroeger 2004: 229) ระบุว่าหน่วยสร้างนี้มีลักษณะสำคัญคือ มีกริยาอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปภายในอนุประโยคเดียว โดยกริยาทุกตัวต้องไม่ได้เป็นกริยาช่วย ต้องไม่มีคำเชื่อมที่เห็นได้ชัดเจนครึ่งระหว่างกริยาทั้งสอง และต้องอยู่ในหน่วยความคิดเดียวกัน (thought group) ไม่มีการหยุดระหว่างทาง เครเกอร์ (Kroeger) ยังแบ่งหน้าที่ของหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้ดังนี้

- 1) แสดงวัตถุประสงค์โดยเพิ่มอาร์กิวเมนต์ เช่น เครื่องมือ (instrument) เช่น ใช้ มีดหั่นเนื้อ มีดคือเครื่องมือที่ใช้เพื่อหั่นเนื้อ
- 2) สื่อเป้าหมายหรือทิศทางการเคลื่อนที่ เช่น ซ้อนนมกลับบ้าน
- 3) สื่อผลของการกระทำ เช่น เขายิงหมตาย
- 4) สื่อเหตุการณ์ที่เสร็จสิ้น เช่น กินไก่เสร็จแล้ว
- 5) แสดงจุดประสงค์ เช่น ปีนต้นไม้ไปเก็บตำลึง
- 6) แสดงลักษณะของเหตุการณ์ เช่น แอบกินขนม

อิวาซากิและอิงคาภิรมย์ (Iwasaki & Ingkaphirom, 2005) ศึกษาไวยากรณ์ภาษาไทย และแบ่งหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็น 3 ประเภทคือ

1) แบบซ้อนความ (subordination) ซึ่งประกอบด้วยกริยาหลักและกริยารอง เช่น เขาอยาก(จะ)เจาะหู “อยาก” เป็นกริยาหลัก “เจาะ” เป็นกริยารอง ระหว่างกริยาหลักและกริยารองอาจมีคำว่า “จะ” ปรากฏหรือไม่ก็ได้

2) แบบรวมความ (coordination) ซึ่งแบ่งย่อยได้ 3 ประเภท คือ

2.1) กริยาเรียงแสดงลำดับเหตุการณ์และบอกวัตถุประสงค์ (sequential and purposive serialization) เช่น กินน้ำเสร็จ และ คนวิ่งมาตุ้มใหญ่

2.2) กริยาเรียงแสดงการเคลื่อนที่ (motion serialization) เช่น เดินข้ามถนนเข้าซอยกลับบ้าน

2.3) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน (simultaneous serialization) เช่น แม่ยื่นร้องไห้

3) แบบผสม (hybrid) หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบผสมจะต่างจากสองแบบแรก ในประเด็นที่คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงสองแบบแรกมีประธานร่วมกัน แต่คำกริยา

ในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบผสมมีประธานคนละตัว หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบนี้แบ่งย่อยเป็น

3.1) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ก่อเหตุ (causative serialization) เช่น *สมชายสั่งลูกให้ไปเรียกหมอ*

3.2) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ก่อผล (resultative serialization) เช่น *นักโทษเผาเรือนจำไหม้*

หน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษานั้นแสดงลักษณะเหตุการณ์ได้ในหลายแบบ งานวิจัยของกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2553) ซึ่งอ้างอิงประเภทของเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ที่เสนอโดยพอลลี (Pawley 1987: 335-336) พบว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษานั้นเป็นเหตุการณ์แบบซับซ้อน ซึ่งกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2553: 133) ให้คำอธิบายว่า “คำกริยาแต่ละคำสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น คือ คำกริยามีประธานร่วมกัน หรือประธานของคำกริยาคำที่ 2 เป็นกรรมของกริยาคำแรก ประธานของคำกริยาคำที่ 2 ไม่สามารถมีประธานที่ไม่ได้อยู่ในโครงสร้างอาร์กิวเมนต์ (argument structure) ของคำกริยาคำแรกในหน่วยสร้างได้ คำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ประจำคำกริยาที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้นอกจากนี้ คำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างยังแสดงเหตุการณ์ที่เกิด ณ สถานที่เดียวกัน” ลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย มีดังนี้

1. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ ส่วนใหญ่เป็นการกระทำ และแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย คือ การแสดงวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์แรก เช่น *น้องซื้อไอศกรีมกิน* และ การแสดงเหตุการณ์ก่อผล เช่น *เขาแทงคนบาดเจ็บ*

2. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน เช่น *แม่ นั่งเย็บผ้า นักกีฬาฝึกวิ่งทุกวัน*

3. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คำกริยาคำหนึ่งในหน่วยสร้างแบบนี้แสดงการกระทำหรือกระบวนการ ส่วนคำอีกคำหนึ่งทำหน้าที่ขยายเหตุการณ์แรก เช่น *ฝนตกหนัก*

4. หน่วยสร้างกริยาเรียงการ “ปฏิบัติกร” ต่อการกระทำหนึ่ง ๆ คำกริยาคำหนึ่งในหน่วยสร้างแบบนี้แสดงการ “ปฏิบัติกร” ต่อการกระทำหนึ่ง ๆ เช่น การเริ่ม การหยุดการพัก เช่น *นักเรียนเริ่มทำการบ้าน*

5. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่ง ๆ คำกริยาคำหนึ่งในหน่วยสร้างแบบนี้แสดงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่งซึ่งแสดงด้วยคำกริยาอีกคำหนึ่ง เช่น *พี่ชอบทำอาหาร*

6. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส คำกริยาคำหนึ่งในหน่วยสร้างแบบนี้แสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส เช่น การเห็น การมอง การได้ยิน การฟัง เช่น *ครูฟังนักเรียนอ่านกลอน*

จากการที่หน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยประกอบไปด้วยคำกริยาต่าง ๆ หลายคำ และสามารถแสดงลักษณะของเหตุการณ์ได้หลากหลาย เมื่อต้องสื่อความหมายเหล่านี้เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่มีโครงสร้างกริยาเรียงเหมือนภาษาไทย จึงอาจเป็นปัญหาสำหรับผู้แปลได้ โดยเฉพาะผู้ที่เพิ่งเริ่มศึกษาการแปล แต่อย่างไรก็ตาม การสื่อความหมายของลักษณะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ข้างต้นอาจมีความยากง่ายต่างกัน

ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่น่าจะช่วยในแปลความหมายที่สื่อในโครงสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาอังกฤษได้มากที่สุดคือ ทฤษฎีการแปลแบบตีความ (Interpretive Theory) และแนวคิดเกี่ยวกับการคิด

เพื่อที่จะพูด (Thinking for Speaking) ซึ่งเมทีนี สิ่งทเวซกุลและ ปริมา มัลลิกะมาส (2557: 46-47) อธิบายไว้โดยย่อ ดังนี้

2.2 ทฤษฎีการแปลแบบตีความ

แนวคิดของเลเดเร (Lédérer) (2540: 1-43) เป็นจุดเริ่มของทฤษฎีการแปลแบบตีความ เขาเสนอว่าการแปลคือการถ่ายทอดความหมายไม่ใช้การถ่ายภาษา ดังนั้น นักแปลต้องทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อในระดับวาทกรรมซึ่งกำหนดโดยบริบทและนำความหมายที่เข้าใจนั้นมาถ่ายทอดด้วยรูปแบบภาษาปลายทาง โดยนักแปลต้องผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ (deverbalize) นำแต่ความหมายล้วนๆ ที่ได้มาคิดว่าจะสื่อความหมายนั้นออกมาในภาษาปลายทางให้สะดวกและเป็นธรรมชาติได้อย่างไร ต่อมา เดอลิส (Delisle: 1988) นำทฤษฎีนี้มาพัฒนาต่อกลายเป็นแนวทางการแปลแบบตีความซึ่งมุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากผู้แปลผูกติดอยู่กับรูปแบบของภาษาต้นฉบับจนทำให้หาคำหรือรูปประโยคที่สอดคล้องเหมาะสมในภาษาฉบับแปลไม่ได้ เดอลิสระบุว่ากระบวนการแปลตามแนวทฤษฎีนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การทำความเข้าใจ 2) การถ่ายทอดความหมาย และ 3) การตรวจสอบบทแปล ปัญญา บริสุทธิ์ (2542) ได้นำขั้นตอนนี้มาแบ่งย่อยได้เป็นสี่ขั้นตอน คือ 1) การทำความเข้าใจต้นฉบับ 2) การผละออกจากต้นฉบับ 3) การถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล และ 4) การตรวจสอบบทแปล

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด

แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูดซึ่งเสนอโดยแดน สโลบิน (Dan Slobin) พัฒนามาจากงานด้านจิตวิทยาปริชาน (Cognitive psychology) แนวคิดนี้มองว่าความคิดและภาษามีความเชื่อมโยงกันโดยตรง ความคิดคือเนื้อหา (content) ที่อยู่ในสมอง ส่วนภาษาคือรูปแสดง (form) ที่เราใช้เพื่อสื่อสารความคิดนั้น สโลบิน (Slobin 1987) กล่าวว่า

การคิดเพื่อที่จะพูด คือรูปแบบความคิดที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งผู้พูดปรับให้สอดคล้องกับโครงสร้างในภาษาที่ตนใช้สื่อสาร ทำให้เกิดเป็นการคิดเพื่อที่จะพูดที่ต่างกันไปในแต่ละภาษา เนื่องจากวิธีการเข้ารหัสภาษาที่ใช้นั้นแตกต่างกัน ส่งผลให้ผู้พูดแต่ละภาษาสนใจข้อมูลของเหตุการณ์ในแง่มุมที่ต่างกันไป ดังนั้นจึงเล่าถึงเหตุการณ์เดียวกันด้วยวิธีการและรายละเอียดที่ไม่เหมือนกันเมื่อผ่านการเข้ารหัสภาษาซึ่งมีโครงสร้างที่ต่างกัน ความคิดในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อผู้พูดต้องใช้สื่อสารผ่านภาษาเท่านั้น

สโลบิน (Slobin 1991) อธิบายว่าการที่ภาษามีโครงสร้างทางไวยากรณ์ต่างกัน กระบวนการคิดเพื่อที่จะผลิตภาษานั้น ๆ ของผู้พูดแต่ละภาษาจึงต่างกันด้วย และกล่าวเพิ่มเติมใน Slobin (2003) ว่าเมื่อพิจารณาการคิดเพื่อที่จะพูดในกรอบของแบบจำลองกระบวนการผลิตภาษาของเลเวลท์ (Levelt's production model) (Levelt 1989) การคิดเพื่อที่จะพูดจัดว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของตัวกำหนดมโนทัศน์ (conceptualizer) โดยเลเวลท์ (Levelt 1989: 71) กล่าวไว้ว่าในการผลิตภาษาเพื่อจะสื่อสารแต่ละครั้ง ต้องมีการปรับข้อความในระดับก่อนที่จะออกมาในรูปของภาษา (pre-verbal message) ให้เข้ากับโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาที่จะใช้สื่อสารเสียก่อน กระบวนการคัดเลือกข้อมูลที่โครงสร้างในแต่ละภาษาต้องการเป็นสิ่งจำเป็นเพราะแต่ละภาษาต้องการข้อมูลที่ต่างกันเพื่อเข้ารหัสภาษา กระบวนการนี้กับสิ่งที่สโลบินเรียกว่าการคิดเพื่อที่จะพูดคือสิ่งเดียวกัน

หลักการที่ว่าลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษาซึ่งพัฒนามาจากการที่โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลทำให้ผู้ใช้ภาษาสนใจแง่มุมต่าง ๆ ในเหตุการณ์ จนเคยชินที่จะมองเหตุการณ์ในลักษณะเช่นนั้นเสมอ ๆ ซึ่งสโลบิน (Slobin 1987) เรียกว่าลักษณะเฉพาะนี้ว่า ‘การคิดเพื่อที่จะพูด’ น่าจะอธิบายการแปลความหมายที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบต่าง ๆ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้ดี กล่าวคือทั้งสองภาษามีมุมมองต่างกันในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์

แบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการเล่าถึงลักษณะเหตุการณ์เหล่านั้น เช่น การแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน นั่นคือภาษาไทยเป็นภาษาที่มีกลไกทางไวยากรณ์แบบมีการเรียงตัวของคำกริยา ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่มีกลไกดังกล่าว และตามกระบวนการแปลในกรอบทฤษฎีการแปลแบบตีความ การปรับข้อความในระดับก่อนที่จะออกมาในรูปของภาษาให้เข้ากับโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาที่จะใช้สื่อสารนี้จะอยู่ในกระบวนการคิดว่าจะสื่อความหมายนั้นออกมาในรูปของภาษาปลายทางอย่างไร ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการผลิตออกจากต้นฉบับ และ การถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล

2.4 ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง

ปัญหาที่ผู้เรียนประสบในการแปลความหมายที่สื่อในหน่วยสร้างกริยาเรียงน่าจะเกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการ สาเหตุข้อแรกมาจากการที่ภาษาอังกฤษมีการแยกลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของคำกริยา คือ แบ่งเป็นกริยาแท้และกริยาไม่แท้ ประโยคสามัญหนึ่งประโยคจะมีกริยาแท้ได้เพียงตัวเดียว ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงรูปไปตามเพศ พจน์ของประธาน และกาลต่าง ๆ ส่วนกริยาอื่น ๆ ในประโยคนั้นจะมีรูปตายตัวที่แสดงว่าเป็นกริยาไม่แท้ซึ่งมีอยู่สี่แบบคือ 1. present participle (-ing) 2. past participle (-ed) 3. infinitive with to และ 4. infinitive without to ดังในตัวอย่างที่ (1) - (3) โดยกริยาที่เป็นตัวหนาเป็นกริยาแท้ และกริยาที่เป็นตัวเอนเป็นกริยาไม่แท้

- (1) He **admitted** *stealing* the company's money.
- (2) Dad **tried** *to avoid answering* our question.
- (3) My husband was very tired so I **let** him *sleep* until midday.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2545) กล่าวถึงลักษณะดังกล่าวเปรียบเทียบกับภาษาไทยว่า ในภาษาไทย กริยาทุกตัวในประโยคมีรูปเดียวกัน จึงแยกไม่ได้ว่าตัวใดเป็นกริยาแท้หรือ

กริยาไม่แท้เมื่อกริยาหลายตัวเกิดเรียงต่อกัน เช่น “เธอเห็นแฟน**ยืน**คุยกับคนแปลกหน้า” คำว่า “เห็น” “ยืน” และ “คุย” ไม่มีความแตกต่างทางสถานภาพเลย

ในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาหนึ่งที่ผู้เรียนมักประสบคือการเลือกใช้รูปกริยาที่มาเรียงต่อกันในภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยนั้น การใช้คำกริยาหลายคำร่วมกันมีความยืดหยุ่นกว่ามากและไม่มีการแบ่งรูปกริยาเป็นกริยาแท้หรือกริยาไม่แท้ แต่ภาษาอังกฤษมีกฎไวยากรณ์ที่ตายตัวกำกับการใช้คำกริยาที่เกิดร่วมกัน คำกริยาแรกที่เป็นกริยาแท้จะเป็นตัวกำหนดว่าคำกริยาที่ตามมาจะต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้รูปใด ซึ่งผู้เรียนมักจะเลือกใช้รูปกริยาไม่ถูกต้อง ตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(4) เขา**ช่วย**เธอ**หิ้ว**กระเป๋า

*He **helped** her *carrying* her bag.

He **helped** her *to carry/carry* her bag.

ในตัวอย่างนี้ คำกริยาแท้ help กำหนดว่าคำกริยาที่ตามมาต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้ to infinitive หรือ infinitive without to แต่ไม่สามารถใช้ present participle ได้ แต่ผู้เรียนมักสับสนและใช้กริยารูปนี้ตามหลัง help

นอกจากนี้ การที่ภาษาอังกฤษใช้รูปกริยาไม่แท้ที่เกิดร่วมกับกริยาแท้ซึ่งแบ่งออกได้ถึง 6 กลุ่มตามกริยาแท้ที่นำหน้า ก็ยังอาจมีส่วนทำให้ผู้เรียนสับสนได้ง่ายเช่นกัน เช่น กริยา กลุ่มหนึ่งต้องต้องตามด้วยกริยาไม่แท้ในรูป infinitive with to เท่านั้น เช่น agree, decide ในขณะที่กริยาอีกกลุ่มหนึ่งต้องตามด้วยกริยาไม่แท้ในรูป present participle เช่น consider, finish, keep แต่กริยาบางกลุ่มตามด้วยกริยาไม่แท้ในรูปที่เป็นได้ทั้ง infinitive with to และ present participle เช่น bother, continue, forget ฯลฯ ซึ่งบางกรณีการใช้กริยานั้นละรูปยังให้ความหมายต่างกันอีก เป็นต้น (ดูคำอธิบายโดยละเอียดใน ปริมาณลัทธิภาษา (2553: 177-179)

สาเหตุข้อสองที่ทำให้หน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นปัญหาในการแปลเป็นภาษาอังกฤษ คือการที่กริยาสีภาษาไทยมีคำกริยาหลายคำซึ่งมีสถานภาพเหมือน ๆ กัน ผู้เรียนจึงไม่แน่ใจว่าควรเลือกคำกริยาใดมาเป็นคำกริยาหลัก และคำใดควรเป็นกริยารอง เมื่อแปลเป็นประโยคภาษาอังกฤษ เช่น

(5) เธออุ้มลูกยืนรอรถเมล์อยู่

ในประโยคนี้มีคำกริยาถึง 3 คำ คือ “อุ้ม” “ยืน” และ “รอ” แสดงลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน และมีประธานตัวเดียวกัน ผู้แปลจึงต้องตัดสินใจเลือกว่าคำกริยาใดควรเป็นกริยาหลัก และคำใดควรเป็นกริยารอง ผู้แปลบางคนอาจแปลประโยคนี้โดยเลือกให้ “อุ้ม” เป็นกริยาหลักกว่า ?¹ “She **held** her baby in her arms, *standing and waiting* for the bus.” หรือเลือก “ยืน” เป็นกริยาหลักกว่า ? “She **stood** *waiting* for the bus, *holding* her baby in her arms.” ซึ่งฟังแปลกและไม่เป็นธรรมชาติแม้ไม่ผิดไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ เนื่องจากเลือกคำกริยาหลักไม่เหมาะสม กล่าวคือไม่ได้เลือกจากการตีความว่าในมุมมองของผู้พูดภาษาอังกฤษ เหตุการณ์ใดมีความสำคัญที่สุด กริยาที่แสดงเหตุการณ์นั้นควรเป็นกริยาหลัก นอกจากนี้ แม้ผู้แปลจะเลือกกริยาหลักได้ถูกต้อง แต่การที่พยายามแปลคำกริยาทุกคำในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทย ทั้งที่ไม่จำเป็นและที่สำคัญยิ่งกว่าคือไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาอังกฤษก็เป็นสาเหตุของปัญหาด้วย เช่นแปลประโยคข้างต้นว่า ? “She **waited** for the bus, *standing and holding* her baby in her arms.” ในขณะที่เจ้าของภาษาเห็นว่าคำแปลที่เหมาะสมที่สุดคือ “She **waited** for the bus, *holding* her baby in her arms.”

¹ เครื่องหมาย ? ใช้เพื่อแสดงว่าประโยคที่มี ? อยู่ข้างหน้าเป็นประโยคที่แปลกแปร่งไม่เป็นธรรมชาติแต่ไม่ผิดไวยากรณ์

อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าการสื่อความหมายของเหตุการณ์ลักษณะต่าง ๆ ข้างต้นอาจมีความยากง่ายต่างกัน โดยเฉพาะเมื่อโครงสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย ประกอบด้วยคำกริยาเพียง 2 คำหรือกริยาลีเพียง 2 ลี ในกรณีนี้ ผู้เขียนเห็นว่าลักษณะของเหตุการณ์แบบที่ 3 - 6 ตามการแบ่งของกึ่งกาญจน์ เทพกาญจน์ไม่น่าจะเป็นปัญหาในการแปลมากนัก เพราะแม้ภาษาอังกฤษจะไม่มีโครงสร้างที่จัดเป็นกริยาเรียงเหมือนภาษาไทย แต่ก็มีโครงสร้างที่ใกล้เคียงที่คำกริยาสองคำปรากฏเรียงต่อกันได้ โดยเป็นโครงสร้างเติมเต็ม (structure of complementation) ซึ่งในกรณีนี้ สิ่งที่คุณแปลควรระวังในกรณีนี้คือการเลือกใช้รูปกริยาไม่แท้ที่เกิดร่วมกับกริยาแท้ให้ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

(6) นักเรียนเลิก/ทำการบ้าน

The students **stopped/ doing** their homework

ภาคแสดงของประโยคนี้มีหน่วยสร้างกริยาเรียงการ “ปฏิบัติการ” ต่อการกระทำหนึ่ง ๆ คำกริยาสองคำในหน่วยสร้างนี้คือ “เลิก” ซึ่งมีคำแปลเทียบเคียงคือ stop ในความหมายว่าหยุดทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งกำหนดให้กริยาที่ตามมาต้องอยู่ในรูป present participle ดังนั้น คำกริยาคำที่สอง คือ “ทำ” จึงต้องแปลว่า “doing”

(7) แม่ดูลูก ๆ เล่นฟุตบอลอยู่ในสนาม

The mother **watched her kids playing** football in the yard.

ภาคแสดงของประโยคนี้มีหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส คำกริยาสองคำในหน่วยสร้างนี้คือ “ดู” ซึ่งมีคำแปลเทียบเคียงคือ watch ซึ่งกำหนดให้กริยาที่ตามมาอยู่ในรูป present participle หรือ infinitive without to ขึ้นอยู่กับบริบท ในที่นี้ คำกริยาที่สอง คือ “เล่น” ควรแปลว่า “playing” ต่างจากประโยคที่ 8 ที่ disappear ซึ่งเป็นคำเทียบเคียงของคำกริยา “หายไป” ต้องอยู่ในรูป infinitive without to

(8) เขามอง**ดูรถเมล์**หายลับไปในความมืด

He **watched the bus disappear** in the dark.

แต่ถ้าเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำกริยาหลายคำหรือการเรียงคำกริยาที่ต่างไป นอกจากปัญหาการเลือกใช้รูปกริยาไม่แท้ที่เกิดร่วมกับกริยาแท้ให้ถูกต้องแล้ว ผู้แปลอาจประสบปัญหาเรื่องการเลือกคำกริยาหลักด้วยดังที่อธิบายไว้ในประโยคที่ (5)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่าลักษณะของเหตุการณ์แบบที่ 1 และ 2 ตามการแบ่งของ กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนอาจเป็นปัญหาในการแปลมากกว่าแบบที่ 3 – 6 โดยเฉพาะเมื่อหน่วยสร้างกริยาเรียงมีคำกริยาหลายคำ เพราะผู้แปลต้องเลือกคำกริยาหลักที่เหมาะสมจากคำกริยาเหล่านี้ รวมทั้งเลือกโครงสร้างที่เหมาะสมด้วย ปัญหาหลักอีกอย่างหนึ่งคือเมื่อแปลประโยคที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์แบบ 1 และ 2 คือเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้และหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เป็นภาษาอังกฤษ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2545) ตั้งข้อสังเกตว่า จะมีการใช้โครงสร้างที่หลากหลายมากและโครงสร้างที่ใช้จะเป็นโครงสร้างอย่างอื่นที่ไม่ใช่กริยาเรียง ปรีมา มัลลิกะมาส (2559) กล่าวเช่นเดียวกันและที่สำคัญพบว่า ส่วนใหญ่มักละเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งไว้ด้วย เช่น

หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน

(9) ผู้สมัคร**นำเอกสารทั้งหมดมายื่นให้เรา**แล้วรีบออกไป

The applicant **brought us all the documents** and left in a hurry.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ “(ผู้สมัคร) **นำเอกสารทั้งหมดมา**” ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันคือ “(ผู้สมัคร) **ยื่นเอกสารให้เรา**” จะเห็นว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกเท่านั้น โดยแปลด้วยกริยาลี **brought us all the documents** ซึ่งเป็นโครงสร้างเต็มเต็ม

(10) แม่ใช้ส้อมตีไข่

(10.1) Mother **used** a fork *to beat* the eggs.

(10.2) Mother **beat** the eggs with a fork.

(10.3) Mother **beat** the eggs.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นในประโยคนี้คือ (แม่) “ใช้ส้อม” ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันคือ (แม่) “ตีไข่” จะเห็นได้ว่าประโยคฉบับแปลมีโครงสร้างที่หลากหลายและล้วนไม่ใช่หน่วยสร้างกริยาเรียง ประโยคที่ 10.1 แสดงเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ เห็นได้จากคำกริยา use และ beat ประโยคที่ 10.2–10.3 แสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองด้วยกริยา beat เท่านั้น แต่ในประโยคที่ 10.2 อธิบายว่าแม่ตีไข่ได้อย่างไร โดยใช้บุพบท *with a fork* ทำให้ภาคแสดงของ 10.2 มีโครงสร้างแบบขยาย ในขณะที่ประโยคที่ 10.3 ละเหตุการณ์แรกไปเลย ทำให้ภาคแสดงของ 10.3 มีโครงสร้างแบบเติมเต็ม

หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

(11) เขาวิ่งซุมือเข้าเส้นชัย

He **ran across** the finish line with hands raised.

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน คือ “วิ่ง” ซึ่งแสดงกริยาการเคลื่อนที่แสดงท่าทางของร่างกายของประธานขณะกำลังทำอาการ “ซุมือ” และมีเหตุการณ์ต่อเนื่องแสดงทิศทางว่า “เข้าเส้นชัย” อีกหนึ่งเหตุการณ์ เมื่อต้องแสดงเหตุการณ์เหล่านี้เป็นภาษาอังกฤษ ทุกเหตุการณ์มีความสำคัญเท่ากัน ไม่สามารถละอันใดอันหนึ่งได้ ประโยคภาษาอังกฤษแสดงแต่ละเหตุการณ์โดยแปลว่า “ran” “with hands raised” และ “across the finish line” ตามลำดับ ทำให้ภาคแสดงของประโยคนี้มีโครงสร้างแบบขยาย นอกจากนี้ ยังสลับที่เอาจากบอกทิศทางซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการวิ่งมากกว่าท่าทางขึ้นมาไว้ติดกับคำกริยาด้วย

(12) เธอสองคนแอบคุยกันอยู่ข้างล่างนี่เอง

You two have been chatting **secretly** down here.

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน คือ “แอบ” และ “คุยกัน” มีความสำคัญเท่ากันจึงไม่สามารถละข้อมูลอันใดอันหนึ่งไปได้ เมื่อต้องแสดงเหตุการณ์นี้เป็นภาษาอังกฤษ ประโยคฉบับแปลแสดงเหตุการณ์แรกโดยแปลว่า have been chatting ส่วนเหตุการณ์ที่แสดงลักษณะท่าทาง “แอบ” นั้น แปลด้วยคำวิเศษณ์ “secretly” ทำให้ภาคแสดงของประโยคนี้นี้มีโครงสร้างแบบขยาย ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การแปลประโยคภาษาไทยในข้อ 11-12 เป็นภาษาอังกฤษที่สื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์แบบเดียวกับต้นฉบับทำได้โดยใช้โครงสร้างอื่นที่ไม่ใช่โครงสร้างกริยาเรียง

2.5 งานวิจัยที่ศึกษาด้านการแปลกริยาเรียง

การแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นเรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาอยู่ไม่น้อย โดยเป็นการศึกษาระหว่างภาษาต่างๆ ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาอินโดนีเซีย เป็นต้น งานวิจัยการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เช่น Sutthichatchawanwong (2007) ศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยที่ประกอบด้วยคำกริยาแสดงทิศทาง (Directional Verbs) 6 คำ ได้แก่ ไป มา ขึ้น ลง เข้า ออก เพื่อเปรียบเทียบกับฉบับแปลภาษาอังกฤษว่ามีความเทียบเท่ากันในเชิงวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์หรือไม่ งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลงานแปลจากคลังข้อมูลภาษาเทียบบท (parallel corpus) ผลการวิจัยพบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียง ภาษาไทยที่แสดงทิศทางสื่อความหมายเชิงอรรถศาสตร์ได้ 7 ความหมาย ได้แก่ ทิศทาง วัตถุประสงค์ การณ์ลักษณะ เวลา การกระทำต่อเนื่อง การก่อผล และความสำเร็จ ในด้านวากยสัมพันธ์กริยาที่แสดงทิศทางจะปรากฏในตำแหน่งหน้าหรือหลังกริยาชนิดอื่น ๆ ที่กริยาดังกล่าวเกิดร่วมด้วย รูปภาษาอังกฤษที่ใช้เพื่อสื่อความหมายของกริยาเรียงอยู่ในรูปต่าง ๆ เช่น คำเดี่ยว วลี อนุประโยคและประโยค หรือไม่ปรากฏรูปแสดงแทนความหมาย ส่วนในเรื่อง

ของความเทียบเท่าในเชิงอรรถศาสตร์ระหว่างหน่วยสร้างกริยาเรียงกับคำแปลภาษาอังกฤษ พบว่ามีทั้งการเพิ่มความหมาย การสูญเสียความหมาย และการรักษาความหมายได้เสมอกัน แต่ในส่วนวากยสัมพันธ์ รูปกริยาเรียงกับรูปภาษาอังกฤษไม่สามารถเทียบให้ตรงกันได้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง อย่างไรก็ตาม พบว่ารูปภาษาอังกฤษบางรูปที่ใช้แสดงความหมายของกริยาเรียงภาษาไทยเกิดได้บ่อยกว่ารูปภาษาอื่น ๆ ดังนั้นรูปภาษาเหล่านี้อาจใช้เป็นแนวทางในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงทิศทางจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้

เมทินี สิงห์เวชกุล และ ปริมา มัลลิกะมาส (2557) ศึกษาการแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลงานแปลจากคลังข้อมูลภาษาเทียบบท (parallel corpus) เช่นเดียวกัน โดยคัดเฉพาะที่คำว่า “เอา” มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับกริยาอื่นในหน่วยสร้างแบบที่แสดงสองเหตุการณ์หรือการกระทำที่เกิดต่อเนื่องกัน (sequential actions) เพื่อหาว่าผู้แปลรักษาความหมายของหน่วยสร้างดังกล่าวในต้นฉบับไว้ในบทแปลหรือไม่ เมื่อรักษาความหมายไว้ทั้งสองเหตุการณ์หรือการกระทำ ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลแบบใด หากไม่ได้รักษาไว้เป็นเพราะเหตุใด และผู้แปลมักเลือกใช้รูปแบบการแปลแบบใดในกรณีนี้ ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ประโยคแปลภาษาอังกฤษไม่แสดงการกระทำหรือเหตุการณ์ 2 อย่างต่อเนื่องกันเหมือนกับต้นฉบับ โดยแบ่งเป็นประโยคที่แสดงเฉพาะเหตุการณ์หรือการกระทำแรก ประโยคที่แสดงเฉพาะเหตุการณ์หรือการกระทำที่สอง ซึ่งพบมากที่สุดและประโยคที่ไม่แสดงเลยทั้งสองเหตุการณ์หรือการกระทำ ในส่วนของกลวิธีการแปลนั้น ผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลาย เช่น เมื่อแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำเพียงอย่างเดียว รูปภาษาที่ใช้มักเป็นคำกริยาเดียว หรือกริยาลี เมื่อแสดงทั้งสองเหตุการณ์ เหตุการณ์หรือการกระทำแรกมักแสดงด้วยคำกริยาและรูปภาษาที่สื่อความหมายของเหตุการณ์ที่สองจะอยู่ในรูปบุพบทลี

Liswahyuningsih (2011) ศึกษาหน่วยสร้างกริยาเรียงที่พบในต้นฉบับงานวรรณกรรมเรื่อง *Laskar Pelangi* ในภาษาอินโดนีเซียและเปรียบเทียบกับฉบับแปลภาษาอังกฤษ *The Rainbow Troops* ว่ามีความเทียบเท่ากันหรือไม่ และศึกษาว่ารูปภาษาอังกฤษที่ใช้เพื่อสื่อความหมายของกริยาเรียงที่พบมีอะไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงในวรรณกรรมดังกล่าวสื่อความหมาย 8 ความหมาย ได้แก่ เหตุและผล การเคลื่อนไหว ทิศทาง การเคลื่อนไหวและท่าทางของร่างกาย ลักษณะการกระทำ ความหมายพ้อง และการณัลักษณะ ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียง โดยส่วนมากจะใช้วิธีการแปลแบบ semantic translation เป็นหลักเนื่องจากในภาษาอังกฤษไม่มีโครงสร้างกริยาเรียงดังกล่าว รูปภาษาที่ใช้ในการแปลจึงมีการปรับเปลี่ยนไปจากรูปภาษาของต้นฉบับ เช่น การเปลี่ยนชนิดของคำและโครงสร้าง (category shift and structure shift) และการเปลี่ยนมุมมองที่ทำให้รูปภาษาที่ผู้แปลเลือกใช้ก่อให้เกิดการเพิ่มความหมายหรือการสูญเสียความหมาย

Lâm Quang Đông (2015) ศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงและหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยาหลายคำ (multi-verb constructions) ในภาษาเวียดนามเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ข้อมูลจากงานแปลของนิสิตบัณฑิตศึกษา ตัวบทเป็นพจนานุกรมภาษาเวียดนาม จำนวน 35 คำ พร้อมประโยคตัวอย่าง ซึ่งครอบคลุมกริยาเรียงที่แสดงความหมายกริย (causative) เครื่องมือ วัตถุประสงค์ ผู้รับประโยชน์ เป็นต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าผู้เรียนมีปัญหาอย่างไรในการแปลหน่วยสร้างกริยาดังกล่าวในภาษาเวียดนามเป็นภาษาอังกฤษ โดยวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนทั้งในด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ปัญหาที่พบคือผู้เรียนพยายามแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำทั้งหมดในประโยคต้นฉบับไว้ในประโยคแปล แต่เลือกกริยาหลักไม่ถูกต้องหรือเลือกใช้โครงสร้างที่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ แม้เมื่อผู้แปลเลือกใช้โครงสร้างได้ถูกต้อง ความหมายของประโยคแปลจะไม่ตรงกับ ความหมายของต้นฉบับ

จากการศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษซึ่งจัดว่าไม่มีหน่วยสร้างดังกล่าว (non-serializing language) ตามที่มีผู้เสนอไว้ข้างต้น พบว่าเน้นที่ปัญหาด้านโครงสร้างและความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบต่าง ๆ เป็นหลัก แต่ไม่ได้ศึกษาว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบใดที่น่าจะเป็นปัญหามากกว่าแบบอื่น ๆ และไม่ได้เน้นเรื่องความเหมือนหรือความแตกต่างด้านมุมมองของภาษาต้นฉบับและภาษาปลายทางในเรื่องการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์หรือการกระทำที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงว่าเหตุการณ์หรือการกระทำใดสำคัญมากกว่ากันหรือสำคัญเท่ากัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกวิธีการแปลที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาประเด็นเหล่านี้ในงานวิจัยนี้

3. วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาว่าในบรรดาหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยที่แสดงลักษณะของเหตุการณ์แบบต่าง ๆ นั้น หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ลักษณะใดบ้างที่เป็นปัญหาในการแปลสำหรับผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่จะศึกษาหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำกริยา 2 คำหรือกริยาวลี 2 วลี เนื่องจากตามการค้นพบของยาใจ ชูวิชา (2536: 39) หน่วยสร้างกริยาวลีในภาษาไทย มีข้อจำกัดในการเกิดร่วมกันระหว่างกริยาเพียง 2 คำหรือ 2 วลีเท่านั้น แม้จะมีคำกริยามากกว่า 1 คำหรือ 1 วลี คือประกอบด้วยคำกริยาหรือกริยาวลีได้ตั้งแต่ 2 คำหรือ 2 วลีจนถึง 6 คำหรือ 6 วลีก็ตาม นั่นเป็นผลจากการเกิดซ้อนภายใน (embedding) ของกริยาหรือกริยาวลีในหน่วยสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับที่ไอเคนวาลด์ (Aikhenvald อ้างใน กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา 2553:105) ตั้งข้อสังเกตไว้ว่าความสัมพันธ์ทางความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงปรากฏระหว่างคำกริยาเพียง 2 คำหรือกริยาวลีเพียง 2 วลีเท่านั้น สำหรับประเภทของกริยาเรียงนั้น ผู้วิจัยเลือกที่ศึกษาหน่วยสร้างกริยาเรียง 3 แบบคือ หน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน และ

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทอื่น ๆ ซึ่งในภาษาอังกฤษมีโครงสร้างใกล้เคียงกับภาษาไทย เช่น หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่ง ๆ หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส เป็นต้น นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังต้องการอธิบายปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และศึกษาว่าผู้เรียนมีปัญหาอย่างไรในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยสรุป งานวิจัยนี้มุ่งตอบคำถามวิจัย 2 ข้อดังนี้

1. ปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบมีอะไรบ้าง
2. หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบใดใน 3 ประเภทที่เลือกมาศึกษา เป็นปัญหาในการแปลมากกว่ากัน

4. ข้อมูลที่นำมาศึกษาและระเบียบวิธีวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้จัดเก็บจากแบบทดสอบการแปลของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปี 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 102 คน นิสิตเหล่านี้ได้เรียนวิชาอังกฤษพื้นฐาน 1 ซึ่งเป็นวิชาบังคับที่ฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ ยกเว้นการแปล นิสิตกลุ่มนี้มีคะแนนความสามารถภาษาอังกฤษจากการทดสอบ English proficiency ร้อยละ 65 ขึ้นไป ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับกลางถึงระดับสูง แบบทดสอบมีสี่ส่วน ได้แก่ ไวยากรณ์เติมคำในช่องว่าง คำศัพท์ และการอ่าน รวม 75 ข้อ นิสิตที่ผ่านการคัดเลือกต้องได้คะแนนอย่างต่ำ 49 คะแนน

การทดสอบการแปลทำในคาบแรกที่นิสิตเรียนวิชาการแปลเบื้องต้น นิสิตแต่ละคนต้องแปลประโยคที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงปรากฏอยู่รวม 18 ประโยคภายในเวลา 30 นาที และนิสิตไม่ทราบว่าเป็นแบบทดสอบเรื่องกริยาเรียง แต่ได้รับแจ้งจากผู้สอนว่าเป็นการฝึกหัดแปลประโยคทั่วไป เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้นิสิตแปลโดยไม่มีความรู้สึกกดดัน

ใด ๆ เพื่อให้ประโยคแปลที่ได้เป็นธรรมชาติที่สุด จุดมุ่งหมายของการทดสอบต้องการทดสอบปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ 3 แบบ โดยเน้นประโยคที่เป็นภาษาพูด คือ

- 1) หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ 6 ประโยค เช่น ดึกแล้ว ฉันจะ**ปิดไฟ**นอนละนะ
- 2) หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน และแสดงวัตถุประสงค์เพียงเหตุการณ์เดียว 6 ประโยค เช่น แดง**ฝึกว่ายน้ำ**ทุกวัน
- 3) หน่วยสร้างกริยาเรียงการ “ปฏิบัติการ” ต่อการกระทำหนึ่ง ๆ 2 ประโยค เช่น คนงานเริ่มทาสีบ้าน หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่ง ๆ 2 ประโยค เช่น เด็ก ๆ **อยากไป**สวนสัตว์ หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส 2 ประโยค เช่น พ่อแม่**ดูลูก** ๆ เล่น เทนนิส ผู้วิจัยจัดให้หน่วยสร้างกริยาเรียงสามแบบนี้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากในภาษาอังกฤษมีโครงสร้างที่คำกริยาสองคำปรากฏเรียงต่อกันเพื่อแสดงเหตุการณ์เหล่านี้ใกล้เคียงกับกริยาเรียงในภาษาไทย

ประโยคทดสอบรวม 18 ประโยคนี้เรียงสลับกันไปโดยการสุ่ม (ภาคผนวก) ผู้วิจัยเลือกใช้ประโยคเหล่านี้ โดยคำนึงว่าทุกประโยคมีระดับความยากง่ายใกล้เคียงกัน และเหมาะสมกับระดับความรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 สำหรับจำนวนข้อมูลนั้น เมื่อรวมจำนวนนิสิตทั้งหมด 102 คน แต่ละคนแปลประโยคทดสอบ 18 ประโยค จำนวนข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จึงมีรวมทั้งสิ้น 1,836 ประโยค (จำแนกเป็นประเภทละ 612 ประโยค) หลังจากที่ได้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยในเชิงปริมาณผู้วิจัยได้คำนวณอัตราร้อยละของข้อผิดในหน่วยสร้างแต่ละแบบและพิจารณาว่าหน่วยสร้างแบบใดมีข้อผิดพลาดมากที่สุดเรียงลำดับไปถึงแบบที่มีข้อผิดน้อยที่สุด สำหรับในเชิง

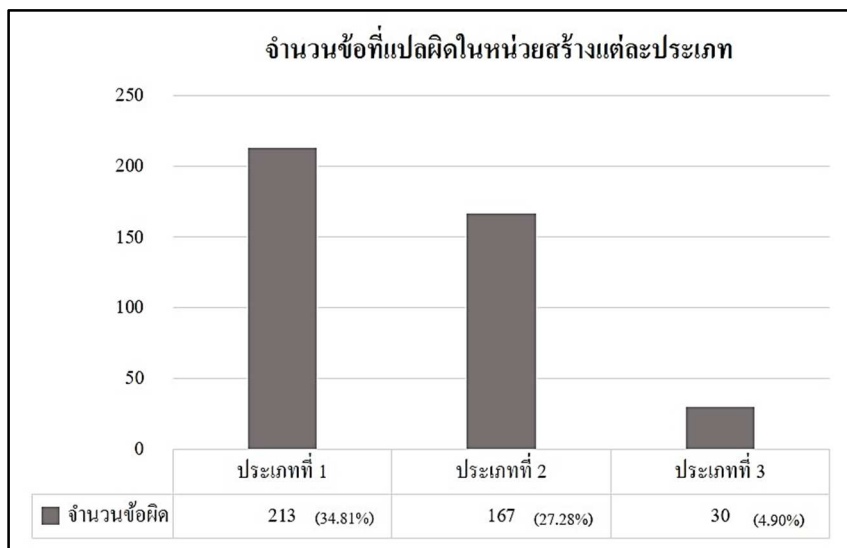
คุณภาพ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์สาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบหนึ่งเป็นปัญหาในการแปลสำหรับผู้เรียนมากกว่าอีกแบบหนึ่ง และอภิปรายปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างแต่ละแบบ

5. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

5.1 คำถามวิจัยข้อ 1: หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบใดใน 3 ประเภทที่เลือกมาศึกษาเป็นปัญหาในการแปลมากกว่ากัน

ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 2 กลุ่มโดยแยกเป็นประโยคที่แปลถูกต้องและประโยคที่แปลไม่ถูกต้อง เกณฑ์ในการตัดสินว่าประโยคแปลถูกต้อง คือ ประโยคแปลนั้นสื่อความได้ถูกต้องตามมุมมองของเจ้าของภาษาปลายทางและใช้ภาษาได้เหมาะสมเป็นธรรมชาติตามที่เจ้าของภาษาใช้จริง (acceptable) ในบริบทการสื่อสารแบบทั่วไป (general communicative setting) ที่ผู้พูดไม่ได้ต้องการเน้นหรือกล่าวถึงเหตุการณ์ใดในหน่วยสร้างกริยาเรียงอย่างเจาะจงเพื่อให้เกิดผลทางอารมณ์ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นพิเศษ ส่วนประโยคที่จัดว่าแปลไม่ถูกต้องคือ ประโยคที่เจ้าของภาษาเห็นว่าแปลกประหลาดไม่เป็นธรรมชาติ ประโยคที่แปลผิดความหมาย ประโยคที่ไม่ได้แปล (เนื่องจากตัดสินไม่ได้ว่าเป็นเพราะแปลไม่ได้หรือแปลไม่ทัน) ทั้งนี้การตัดสินว่าประโยคแปลผิดหรือถูกนั้น ไม่ได้นำเรื่องไวยากรณ์ เช่น การกระจายรูปกริยาตามพจน์ของประธาน (subject-verb agreement) การใช้กาล (tense) คำกำกับนาม (noun determiner) ฯลฯ มาพิจารณาด้วย เนื่องจากไม่ใช่ประเด็นหลักที่ต้องการศึกษา สำหรับขั้นตอนการตรวชนั้น ประโยคทั้งหมดมีผู้ตรวจสอบสามคน คือ ผู้วิจัยสองคนและอาจารย์ชาวต่างประเทศซึ่งเป็นเจ้าของภาษาอีกหนึ่งคน โดยผู้วิจัยสองคนตรวจในรอบแรกและหากผู้วิจัยมีความเห็นไม่ตรงกันหรือมีข้อสงสัย อาจารย์ชาวต่างประเทศจะเป็นผู้ตรวจในรอบที่สองเพื่อยืนยันผล

เมื่อวิเคราะห์ประโยคแปลของหน่วยสร้างกริยาเรียง 3 แบบในเชิงปริมาณแล้วพบว่า จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 612 ข้อในหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบที่เลือกมาศึกษา แบบที่ 1 ซึ่งแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้เป็นปัญหาในการแปลมากที่สุดคือมีข้อผิดพลาดจำนวน 213 ข้อ (34.81%) แบบที่ 2 ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันและแสดงวัตถุวิสัยเพียงเหตุการณ์เดียว เป็นปัญหาในการแปลรองลงมาคือมีข้อผิดพลาดจำนวน 167 ข้อ (27.28%) และแบบที่ 3 ซึ่งแสดงเหตุการณ์ลักษณะอื่น ๆ และในภาษาอังกฤษมีโครงสร้างที่ใกล้เคียงกับกริยาเรียงในภาษาไทย เป็นปัญหาในการแปลน้อยที่สุด คือ มีจำนวนข้อผิดพลาด 30 ข้อ (4.90%) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1 ต่อไปนี้

จากข้อมูลเชิงปริมาณในแผนภูมิที่ 1 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลนี้ในเชิงคุณภาพและอภิปรายประเด็นที่น่าจะเป็นสาเหตุให้หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 เป็นปัญหาในการแปลสำหรับผู้เรียนมากกว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 และวิเคราะห์ว่าเหตุใดผู้เรียนจึงแทบจะไม่มีปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 เลย โดยการอภิปรายจะเน้น

สองประเด็นหลักประกอบกันคือ ลักษณะความสัมพันธ์ของคำกริยา 2 คำในหน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคต้นฉบับภาษาไทยและปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนของภาษาปลายทาง เช่น ภาษาอังกฤษมีมุมมองที่ต่างจากภาษาไทยในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการเล่าถึงลักษณะเหตุการณ์เหล่านั้น การอธิบายจะเรียงตามหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่เป็นปัญหามากที่สุดไปหาแบบที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด ดังนี้

5.1.1 หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้

หน่วยสร้างแบบนี้เป็นปัญหามากที่สุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันในหน่วยสร้างกริยาเรียงคือเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำทั้งหมด ลักษณะเป็นเหตุการณ์ซับซ้อนตามเกณฑ์การแบ่งของกึ่งกาลยูจน์ เทพกาลยูjna (2553: 133) คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคต้นฉบับสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทย่อย คือ กริยาแรกแสดงเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำ กริยาที่สองแสดงเหตุการณ์ที่บอกวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์แรกและแสดงเหตุการณ์ก่อนผล นอกจากนี้ ตามความเป็นจริงในโลก (normal assumption) มีความเป็นไปได้สูงที่เหตุการณ์สองเหตุการณ์นี้จะเกิดต่อเนื่องกัน โดยแบ่งตามกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มที่แสดงวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์แรก ได้แก่

แม่ใช้มีดหั่นขนมปัง

Mom **sliced/cut** the bread.

พอครูออกจากห้อง เขาก็จุดบุหรี่สูบ

When the teacher left the room, he **lit up** a cigarette.

ดึกแล้ว ฉันจะปิดไฟนอนละนะ

It's late. I'm **turning off** the light and **going** to sleep.

เขาหิวเลยต้มมาม่ากิน

He was hungry so he **cooked** himself
instant noodles

..... **ate** instant noodles.

กลุ่มที่การแสดงเหตุการณ์ก่อนผล ได้แก่

ฉันเพิ่งรู้ว่าจอห์นป่วยตายเมื่อปีที่แล้ว

I just learned John **died** last year.

I just learned John **got sick and**
died last year.

แดงผลักน้องต๋องน้ำ”

Dang **pushed** his brother **into the**
pool.

ลักษณะเหตุการณ์ซับซ้อนที่แสดงด้วยคำกริยาสองคำซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นอันเป็นลักษณะธรรมชาติของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยอาจทำให้ผู้เรียนมองว่าทั้งสองเหตุการณ์ล้วนมีความสำคัญ จะละอันใดอันหนึ่งไปไม่ได้ จึงต้องแสดงทุกเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคต้นฉบับไว้ในประโยคแปลโดยพยายามสื่อความหมายทั้งหมดด้วยโครงสร้างภาษาอังกฤษที่ใกล้เคียง เช่น ใช้โครงสร้างที่กริยาสองตัวเกิดร่วมกัน กริยาแรกเป็นกริยาแท้และกริยาที่ 2 ในรูปกริยาไม่แท้กริยา เช่น ? **used a knife to cut the bread, lit up a cigarette to smoke, cooked instant noodles to eat** เป็นต้น ซึ่งจัดว่าไม่ใช่คำแปลที่เหมาะสมตามเกณฑ์ของงานวิจัยนี้

นอกจากลักษณะดังกล่าวในภาษาไทยแล้ว เมื่อวิเคราะห์ลำดับของคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องสองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทที่ 1 จากข้อมูลเท่าที่นำมาศึกษา สังเกตได้ว่าการแปลเป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้องเหมาะสมไม่ได้มีรูปแบบที่ชัดเจน เช่น เหตุการณ์ที่เลือกมาเป็นเหตุการณ์หลักจะแสดงด้วยคำกริยาตัวแรกหรือ ตัวหลัง หรือกริยาตัวใดก็ได้ หรือบางกรณีต้องแสดงด้วยคำกริยาทั้งสองคำเพราะเหตุการณ์มี

ความสำคัญทั้งคู่ แม้จะเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงในกลุ่มเดียวกันก็ตาม เช่น กลุ่มที่แสดงวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์แรกในข้อ 5.1.1

ข้อสังเกตข้างต้นเชื่อมโยงกับประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้ นั่นคือปัญหาที่เกิดจากการที่ภาษาอังกฤษมีมุมมองที่ต่างจากภาษาไทยในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์แบบต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการเล่าถึงลักษณะเหตุการณ์เหล่านั้น เช่น ในเหตุการณ์ “ใช้มีดหั่นขนมปัง” “ภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการกระทำคือ “หั่น” มากกว่าตัวการกระทำ “ใช้(มีด)” เนื่องจากข้อมูลส่วนนี้สื่อเป็นนัยอยู่แล้วตามความเป็นจริงของโลก จึงไม่จำเป็นต้องระบุการกระทำ อย่างไรก็ตาม มุมมองแบบนี้ไม่ได้เป็นรูปแบบที่ตายตัว และอันที่จริงแล้วมีความหลากหลายมาก เช่น “จุดบุหรีสูบ” เหตุการณ์ที่มีความสำคัญเป็นการกระทำ “จุด(บุหรี)” ไม่ใช่วัตถุประสงค์ “สูบ” ในขณะที่ “ปิดไฟนอน” เจ้าของภาษามองว่ามีความสำคัญทั้งสองเหตุการณ์ หรือ “ต้มมาม่ากิน” เหตุการณ์ที่สำคัญมีเหตุการณ์เดียว และจะเป็นเหตุการณ์แรก “ต้ม(มาม่า)” หรือเหตุการณ์ที่สอง “กิน(มาม่า)” ก็ได้ แต่สำหรับการแสดงเหตุการณ์ก่อนผล ได้แก่ “ป่วยตาย” เจ้าของภาษามองว่าเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดอาจเป็นเหตุการณ์เดียวคือเหตุการณ์ผล “ตาย” หรือทั้งเหตุการณ์เหตุและผลก็ได้ คือ “ป่วยและตาย”

สำหรับหน่วยสร้างกริยาเรียง “ผลักน้องตกน้ำ” ในกรณีนี้ มุมมองของภาษาอังกฤษและภาษาไทยไม่ต่างกันคือเห็นว่าทั้งเหตุการณ์ “ผลัก” และ “ตก” มีความสำคัญเท่ากัน จะละอันใดอันหนึ่งไม่ได้ แต่กลไกทางไวยากรณ์ที่ภาษาอังกฤษใช้แสดงเหตุการณ์ที่สองไม่ได้แสดงด้วยคำกริยาแต่แสดงด้วยบุพบทวลี ‘into the pool’ ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาและบอกทิศทางของการเคลื่อนที่ว่าตกลงในน้ำ กลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันนี้รวมทั้งประเด็นต่าง ๆ ที่อภิปรายไว้ข้างต้นทำให้เห็นว่าการศึกษาที่หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่

แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้เป็นปัญหามากกว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงอีกสองแบบที่นำมาศึกษา สาเหตุหลักข้อหนึ่งน่าจะเป็นเพราะภาษาอังกฤษมีมุมมองเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ต่างจากภาษาไทย และมีกลไกทางไวยากรณ์ที่ใช้แสดงเหตุการณ์เหล่านี้ที่หลากหลายกว่าภาษาไทยมากด้วย

5.1.2 หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 แสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันและแสดงวัตถุวิสัยเพียงเหตุการณ์เดียว

หน่วยสร้างแบบนี้เป็นปัญหาสำหรับผู้แปลเช่นกันแต่ไม่มากเท่ากับแบบที่ 1 ลักษณะการเกิดเหตุการณ์ทั้งสองนั้นซ้อนทับกันสนิทจึงมองได้ว่าแสดงวัตถุวิสัยเพียงเหตุการณ์เดียว กริยาที่แสดงแต่ละการกระทำนั้นมีประธานคนเดียวกัน โดยความสัมพันธ์ทางความหมายของของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่นำมาศึกษาในกลุ่มนี้แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ได้แก่ แบบแรกที่ยาใจ ชูวิชา (2536: 51) จัดว่าประกอบด้วยกริยาแรกที่เป็นกริยาแสดงการกระทำปฐมภูมิ (primary action) หรือแสดงการเคลื่อนที่ของวัตถุ และกริยาที่สองแสดงการกระทำอุปปฐมภูมิ (non-primary action) โดยคำกริยาปฐมภูมิหมายถึงคำกริยาที่แสดงการกระทำที่ทุกคนเห็นภาพได้เหมือนกันและรับรู้ได้ชัดเจนแน่นอนว่าการกระทำนั้นใช้ร่างกายส่วนใดทำ เช่น วิ่ง ปีน เกา ต่างจากการกระทำแบบอุปปฐมภูมิที่ไม่รู้ชัดเจนว่าใช้ร่างกายส่วนใดกระทำหรือทำด้วยวิธีการอย่างไรใด ประโยคในกลุ่มนี้ได้แก่

เขา โบกมือลา แฟน ๆ ก่อนลงจากเวที	He waved goodbye to his fans before he left the stage.
---	---

เธอ ตะโกนตอบ คำถามจากหลังห้องเรียน	She shouted out the answer from the back of the classroom.
---	---

พอแม่เรียก น้องก็ วิ่งกลับ เข้าบ้าน	When Mom called, my brother ran back home.
--	---

แบบที่สองคือหน่วยสร้างกริยาเรียงจะประกอบด้วยคำกริยาที่แสดงท่าทางของร่างกาย (posture verb) หรือลักษณะวิธีการในการกระทำอาการของประธาน ประโยคในกลุ่มนี้ได้แก่

พ่อนั่งอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในห้อง

Dad **was reading** the newspaper in the room.

หญิงสาวยืนรอรถเมล์อยู่ครึ่งชั่วโมง

The young woman **waited** for a bus for half an hour.

แดงฝึกว่ายน้ำทุกวัน

Dang **practices swimming** every day.

ลักษณะเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันอย่างซ้อนทับกันสนธินี้ แม้จะมองว่าแสดงวิฤตวิสัยเพียงเหตุการณ์เดียว แต่เนื่องจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ใช้แสดงด้วยคำกริยาสองคำซึ่งมีความสัมพันธ์ได้หลายแบบ เช่น แบบปฐมภูมิกับอปฐมภูมิ หรือแบบที่แสดงท่าทางหรือลักษณะวิธีการในการกระทำอาการ อาจทำให้ผู้เรียนมองว่าทั้งสองเหตุการณ์สำคัญ ไม่สามารถละอันใดอันหนึ่งได้ จึงต้องแสดงทุกเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคต้นฉบับไว้ให้ครบถ้วนในประโยคภาษาอังกฤษ ซึ่งบางกรณี การทำเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะสอดคล้องกับมุมมองของภาษาอังกฤษ เช่น **โบกมือลา** ตะโกนตอบ วิ่งกลับ หน่วยสร้างกริยาเรียงเหล่านี้เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ ก็แสดงทั้งสองเหตุการณ์คือ **waved goodbye, shouted out the answer, ran back** ตามลำดับ ดังนั้น จากข้อมูลเท่าที่นำมาศึกษา ในกรณีที่ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมีมุมมองเหมือนกันเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ซึ่งประกอบด้วยการกระทำแบบปฐมภูมิและอปฐมภูมิ ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงลักษณะดังกล่าวว่าจะเกิดจากการที่ภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้กลวิธีทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการแสดงเหตุการณ์ลักษณะเดียวกันมากกว่าสาเหตุอื่น เช่น ภาษาอังกฤษใช้

คำนาม goodbye และ answer หรือ ใช้คำวิเศษณ์ back ตามหลังกริยาแรกในขณะที่ภาษาไทยใช้เป็นคำกริยาสองคำเรียงกัน

สำหรับความสัมพันธ์ทางความหมายแบบที่สองซึ่งหน่วยสร้างกริยาเรียงประกอบด้วย คำกริยาแสดงท่าทางของร่างกายหรือลักษณะวิธีการในการกระทำอาการของประธาน ซึ่ง ประโยคในกลุ่มนี้แสดงไว้ในข้อ 5.1.2 จะเห็นได้ว่า ในหน่วยสร้างกริยาเรียงสองประโยค แรก นั่งอ่าน และ ยืนรอ คำกริยาที่ 1 แสดงลักษณะท่าทางของประธานขณะทำกริยา อย่างหนึ่งอยู่ซึ่งแสดงด้วยคำกริยาที่ 2 ส่วนประโยคที่สาม หน่วยสร้างกริยาเรียง “ฝึก ว่ายน้ำ” คำกริยาคำที่ 1 แสดงลักษณะของการกระทำซึ่งแสดงด้วยกริยาที่ 2

ประโยคในกลุ่มที่สองนี้ ผู้เรียนแทบไม่มีปัญหากับประโยคที่สามเลย เนื่องจากมุมมอง ของภาษาอังกฤษและภาษาไทยเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในลักษณะนี้สอดคล้องกัน จึงแสดงเหตุการณ์ทั้งสอง เหตุการณ์ไว้ครบถ้วน ตามการวิเคราะห์ของกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2553: 118) คำกริยาคำแรก คือ ฝึก ไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ดังนั้นจึงต้องการคำกริยาอีกคำ หนึ่งมาให้ความหมายสมบูรณ์ กริยาประเภนี้เรียกว่า complement taking verb เช่น try, practice, dare ดิกสัน (Dixon 1991) เรียกกริยาเหล่านี้ว่า กริยารอง (secondary verbs) เนื่องจากไม่ได้แสดงความหมายหลักแต่ให้ความหมายเสริมแก่กริยาอื่น และมี หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เป็นคำกริยาหลัก ปรากฏในตำแหน่งกริยาแรกในหน่วยสร้างกริยา เรียง คำกริยาที่ตามมาจะทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม (complement) แต่ถ้ามองหน้าที่ ของคำกริยาเหล่านี้ในแง่ไวยากรณ์ คำกริยาที่ 2 ที่เป็นส่วนเติมเต็มนี้ จะเป็นกริยาหลัก ส่วนคำกริยาหลักในทางวากยสัมพันธ์จะกลับให้ความหมายรองหรือความหมายเสริมใน เชิงไวยากรณ์ จากการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทั้งสองคำในหน่วย สร้างกริยาเรียงลักษณะนี้มีความสำคัญเหมือนกันทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ โครงสร้างภาษาอังกฤษที่ใช้ก็มีความคล้ายคลึงกับโครงสร้างกริยาเรียงของ

ภาษาไทยอีกด้วย ดังนั้นเมื่อผู้เรียนจำกฎไวยากรณ์ได้ค่อนข้างแม่นยำว่า practice เป็นกริยาที่ต้องตามด้วยกรรม ซึ่งสามารถเป็นกริยาไม่แท้ในรูป present participle ได้ ผู้เรียนจึงสามารถแปลหน่วยสร้างนี้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในขณะที่ผู้เรียนมีปัญหาทั้งสองประโยคแรกมากกว่า

คำกริยาที่ 1 ในสองประโยคแรกแสดงลักษณะท่าทาง (posture verb) ของประธานคือ “นั่ง” และ “ยืน” ขณะที่กริยาอย่างหนึ่งอยู่ซึ่งการกระทำ (action verb) นี้แสดงด้วยกริยาที่ 2 คือ “อ่าน” และ “รอ” ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในกรณีนี้ มุมมองของภาษาอังกฤษและภาษาไทยเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในลักษณะนี้แตกต่างกัน สำหรับภาษาไทย ตามการวิเคราะห์ของ กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553: 135) เหตุการณ์ประจำคำกริยาทั้งสองร่วมกันแสดงเหตุการณ์แบบวัตถวิสัยเดียว แต่ละเหตุการณ์แสดงมุมมอง (perspective) หรือแง่ (aspect) ของเหตุการณ์แบบวัตถวิสัยที่ต่างกัน ดังนั้นในมุมมองของภาษาไทยทั้งสองเหตุการณ์จึงมีความสำคัญ แต่สำหรับภาษาอังกฤษ เหตุการณ์แรกที่แสดงลักษณะท่าทางไม่มีความสำคัญเท่ากับเหตุการณ์ที่สองซึ่งแสดงการกระทำ เพราะตามความเป็นไปได้ของความเป็นจริงในโลก เมื่อเราอ่านหนังสือพิมพ์ ลักษณะท่าทางของร่างกายมักจะเป็นการนั่ง เช่นเดียวกับการรอรถประจำทาง ที่มักจะเป็นการยืน จึงไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุการณ์นี้ ดังนั้นเมื่อต้องแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ และ ยืนรอรถเมล์ เป็นภาษาอังกฤษ จึงควรแปลว่า **was reading the newspaper** และ **waited for a bus** ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ เมื่อผู้เรียนแปลหน่วยสร้างดังกล่าวโดยแสดงเหตุการณ์ทั้งสองไว้ครบถ้วนจึงทำให้ประโยคแปลภาษาอังกฤษไม่ค่อยเป็นธรรมชาติในกรณีนี้สื่อสารกันในชีวิตทั่วไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 ในข้อ 5.1.2 ในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยพบว่าจากข้อมูลเท่าที่นำมาศึกษา การแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 ที่จัดอยู่

ในกลุ่มย่อยเดียวกันมีการใช้โครงสร้างที่เป็นรูปแบบซ้ำ (recurrent pattern) พอสังเกตเห็นได้ซึ่งต่างจากหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 เช่น เมื่อแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันเป็นวลีสั้นเพียงเหตุการณ์เดียว ซึ่งคำกริยาสองคำมีความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิกับอุปปฐมภูมิ ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมีมุมมองคล้ายกันคือเห็นว่าเหตุการณ์ทั้งสองมีความสำคัญทั้งคู่ และกลวิธีทางไวยากรณ์ที่ภาษาอังกฤษใช้ คือ ภาษาอังกฤษอาจใช้คำนามแสดงเหตุการณ์ที่ 2 เช่น โบกมือลา แปลว่า wave goodbye และ ตะโกนตอบ แปลว่า shout out the answer หรือใช้คำวิเศษณ์ตามหลังกริยาแรก เช่น วิ่งกลับ แปลว่า ran back

ส่วนการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 อีกกลุ่มหนึ่งที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันโดยคำกริยาแรกแสดงลักษณะท่าทางของประธานขณะกระทำกริยาอย่างหนึ่งอยู่เนื่องจากภาษาอังกฤษมองว่าเหตุการณ์ที่แสดงลักษณะท่าทางไม่มีความสำคัญเท่ากับเหตุการณ์ที่ 2 ซึ่งแสดงการกระทำ โดยเฉพาะเมื่อลักษณะท่าทางของประธานขณะกระทำกริยาอีกอย่างหนึ่งอยู่นั้นเป็นสิ่งที่มักเกิดขึ้นเป็นปกติตามความจริงในโลก เช่น นั่ง อ่าน ยืนรอ จะสังเกตได้ว่าในกรณีเช่นนี้ ภาษาอังกฤษมักจะละกริยาตัวแรกที่แสดงลักษณะท่าทางของร่างกายไว้และใช้โครงสร้างประโยคเดียวที่มีกริยาหลักตัวเดียวเป็นรูปแบบในการแปล

5.1.3 หน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยที่ภาษาอังกฤษมีโครงสร้างซึ่งคำกริยาสองคำปรากฏเรียงต่อกันได้คล้ายกับภาษาไทย เพื่อแสดงเหตุการณ์ ได้แก่ การ “ปฏิบัติการ” ต่อการกระทำหนึ่งๆ เช่น คนงานเริ่มทาสีบ้าน แสดงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่งๆ เช่น เด็กๆ อยากไปสวนสัตว์ และ แสดงเหตุการณ์ทางประสาทสัมผัส เช่น พ่อแม่ดูลูกๆ เล่นเทนนิส

ข้อมูลในตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าหน่วยสร้างแบบนี้แทบไม่พบปัญหาสำหรับผู้แปลเลย เนื่องจากทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีมุมมองที่ไม่ต่างกันในเรื่องการให้

ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้ และมีกลวิธีทางไวยากรณ์ที่ใช้แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ที่คล้ายคลึงกันด้วย แต่ปัญหาหลักของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 ที่พบในงานวิจัยนี้ เกิดจากการที่ใช้กริยาเรียงต่อกันในภาษาอังกฤษมีกฎไวยากรณ์ที่ตายตัวกับการใช้กริยาลักษณะนี้ คือมีการแบ่งรูปกริยาเป็นกริยาแท้หรือกริยาไม่แท้ เมื่อคำกริยาเกิดร่วมกัน โดยคำกริยาตัวแรกที่เป็นกริยาแท้จะเป็นตัวกำหนดว่าคำกริยาที่ตามมาจะต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้รูปใด ซึ่งผู้เรียนที่ขาดความแม่นยำมักจะเลือกใช้รูปกริยาไม่แท้ที่ไม่ถูกต้อง แต่ก็พบในจำนวนที่น้อยมาก

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์และการตั้งข้อสังเกตที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นเพียงเบื้องต้นเท่านั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงข้อจำกัดเรื่องจำนวนข้อมูลที่น่ามาศึกษาว่ามีน้อยเกินไปจึงยังไม่อาจหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ เนื่องจากเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบหน่วยสร้างกริยาเรียงอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกับสิ่งที่นำมาศึกษา จะเห็นได้ว่ามีทั้งกรณีที่ใช้ภาษาอังกฤษใช้กลวิธีการแปลที่ต่างไปและกรณีที่ภาษาอังกฤษใช้วิธีเหมือนกันในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงในกลุ่มเดียวกัน

ตัวอย่างเช่น หน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มที่แสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันซึ่งประกอบด้วยกริยากระทำแบบปฐมภูมิและอุปฐัมภูมิ เช่น เขาโบกมือทักทายแฟน ๆ ซึ่งแปลว่า “He **waved** to his fans.” จะละคำกริยา “ทักทาย” ไปเลย เมื่อเทียบกับ เขาโบกมือลาแฟน ๆ ซึ่งแปลว่า “He **waved goodbye** to his fans.” กลวิธีการแปลที่ใช้จะต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะเรื่องมุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของเหตุการณ์ กล่าวคือ โดยปกติเราจะนึกถึงว่าการโบกมือมักมีวัตถุประสงค์เพื่อทักทายมากกว่าเพื่อบอกลา ดังนั้นถ้าใช้เพื่อวัตถุประสงค์ข้อหลัง เหตุการณ์นี้จึงมีความสำคัญและต้องแสดงไว้ให้ชัดเจน

อีกตัวอย่างหนึ่งแสดงให้เห็นกรณีตรงกันข้าม คือ ภาษาอังกฤษใช้กลวิธีการแปลแบบเดียวกัน เช่น ขับรถชนเสาไฟฟ้า **drove into a lamp post** หรือ เดินชนต้นไม้ **walked**

into a tree วิธีการที่ภาษาอังกฤษใช้แสดงเหตุการณ์ที่สอง จะเป็นการใช้บุพบทวลี ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาและบอกทิศทางกรณ และโครงสร้างแบบนี้เป็นรูปแบบที่น่าจะพบบ่อยสำหรับหน่วยสร้างกริยาเรียงในกลุ่มย่อยแบบที่ประกอบด้วยกริยาแรกที่เป็นกริยาแสดงการกระทำปฐมภูมิ หรือแสดงการเคลื่อนที่ของวัตถุ และกริยาที่สองแสดงการกระทำอุปฐัมภูมิ

ในกรณีของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันโดยคำกริยาแรกแสดงลักษณะท่าทางของประธานขณะกระทำกริยาอย่างหนึ่งอยู่ก็เช่นกัน ภาษาอังกฤษอาจจะใช้วิธีต่าง ๆ กัน เมื่อไม่ได้มองว่าลักษณะท่าทางของประธานสามารถละได้เสมอไป เหมือนกับกรณีของ นั่งอ่านหนังสือ หรือ ยืนรอ ที่อธิบายไว้ข้างต้น ตัวอย่างเช่น เขาเดินกินไอศกรีม ประโยคนี้ควรแปลว่า He was walking along, eating an ice cream. ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าลักษณะท่าทางของประธานขณะกระทำกริยาอีกอย่างหนึ่งอยู่นั้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่มักเกิดขึ้นเป็นปกติตามความจริงในโลก เหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์มีแนวโน้มที่จะสำคัญทั้งคู่และต้องแสดงไว้อย่างชัดเจน

ส่วนกรณีของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องแบบที่คำกริยาแรกแสดงเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำ คำกริยาที่สองแสดงเหตุการณ์ก่อนผล โดยตามความเป็นจริงในโลก มีความเป็นไปได้สูงที่เหตุการณ์สองเหตุการณ์นี้จะเกิดต่อเนื่องกัน เช่น

เขาผลักน้องล้ม

He pushed his brother down.

เขาผลักน้องตกบันได

He pushed his brother down the stairs

เขาผลักน้องตกน้ำ

He pushed his brother into the pool

จะเห็นได้ว่า ในกรณีนี้ ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีมุมมองเดียวกันคือเห็นว่าทั้งเหตุการณ์ “ผลัก” และ “ตก” ล้วนสำคัญทั้งคู่ จึงละอันใดอันหนึ่งไปไม่ได้ และวิธีการที่ภาษาอังกฤษใช้แสดงเหตุการณ์ที่สองมักจะเป็นการใช้คำวิเศษณ์ หรือ บุพบทวลี ที่ทำ

หน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาและบอกทิศทางของการตก (คำอธิบายเรื่องนี้ได้กล่าวไว้โดยละเอียดในข้อ 5.2.1 ประโยคที่ 9)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบหน่วยสร้างกริยาเรียงอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันกับสามประโยคข้างต้น พบว่าแม้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยจะมีมุมมองเดียวกัน แต่ไม่ได้หมายความว่ากลวิธีแสดงเหตุการณ์ที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มเดียวกันจะเหมือนกันเสมอไป เช่น **เขาชนแจกันแตก** ประโยคนี้ควรแปลว่า **He knocked off the vase and it broke/broke it**. ในกรณีนี้ เหตุการณ์ที่สองที่เป็นเหตุการณ์ก่อผลจะแสดงด้วยกริยาที่ 2 ในภาษาไทย ไม่สามารถแสดงด้วยคำวิเศษณ์หรือบุพบทบทลีในภาษาอังกฤษได้ แต่จะต้องแสดงด้วยคำกริยาแท้ อีกคำหนึ่งโดยใช้คำเชื่อม (co-ordinator) ในโครงสร้างรวมความ (structure of co-ordination)

จากการวิเคราะห์และข้อสังเกตทั้งหมดข้างต้น อาจสรุปประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาการแปลโครงสร้างกริยาเรียงได้ว่ามีสองประเด็นหลัก คือ ประเด็นแรกเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยซึ่งมีทั้งแบบที่ซับซ้อนมากในเรื่องคำกริยาที่เป็นองค์ประกอบและความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้าง และแบบที่ซับซ้อนน้อย ส่วนประเด็นที่สองเป็นเรื่องที่ภาษาอังกฤษนั้นมีมุมมองเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ในแบบต่าง ๆ และวิธีการแสดงเหตุการณ์เหล่านี้ที่หลากหลายกว่าภาษาไทยมาก จากข้อมูลเท่าที่นำมาศึกษา จะเห็นได้ว่า ในกรณีที่ แม้หน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยจะมีความซับซ้อนหลากหลาย แต่หากมุมมองของภาษาไทยและภาษาอังกฤษเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์แบบต่าง ๆ และวิธีการแสดงเหตุการณ์เหล่านี้ในทั้งสองภาษาใกล้เคียงกัน ผู้เรียนจะมีปัญหาในการแปลน้อยมาก ส่วนกรณีที่ทั้งสองภาษามีมุมมองเหมือนกันแต่ภาษาอังกฤษใช้วิธีการหลากหลายเพื่อแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทย ผู้เรียนจะมีปัญหาในการแปลในระดับหนึ่ง สำหรับ

กรณีและผู้แปลประสบปัญหามากที่สุดคือเมื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีมุมมองที่ต่างกัน ซึ่งย่อมส่งผลให้กลวิธีที่ภาษาอังกฤษใช้เพื่อแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยแตกต่างกันไปด้วย

โดยสรุปในภาพรวมแล้ว ปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงสามารถแยกแยะได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านไวยากรณ์ เกิดจากการใช้รูปกริยาตัวที่สองซึ่งต้องเป็นรูปกริยาไม่แท้ไม่ถูกต้อง พบมากในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 ซึ่งคำกริยาที่เป็นองค์ประกอบและความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างเป็นแบบที่ซับซ้อนน้อย แต่มุมมองในการให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษตรงกัน เช่น

ประโยคที่ 8 ลูกถูกทำโทษเพราะเขา**ลืม**ทำการบ้าน

He was punished because he forgot doing this homework

ประโยคที่ 17 ฉัน**ได้ยิน**แม่**พูด**โทรศัพท์อยู่ในห้อง

*I heard Mom was talking/talked on the phone

2. ปัญหาด้านมุมมอง ซึ่งคำกริยาที่เป็นองค์ประกอบและความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างเป็นแบบที่ซับซ้อนค่อนข้างมาก ปัญหาด้านมุมมองนี้พบทั้งในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 และแบบที่ 2 โดยแบ่งย่อยได้ดังนี้

- มุมมองต่างกัน โดยผู้เรียนให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์หนึ่งแต่เจ้าของภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับอีกการกระทำหรืออีกเหตุการณ์หนึ่ง ส่งผลให้ผู้แปลเลือกเหตุการณ์หลักไม่ถูกต้องและเกิดการสูญเสียความหมาย เช่น

ประโยคที่ 1 พอคครูออกจากห้อง เขาก็**จุดบุหรี่สูบ**”

? When the teacher left the room, he smoked”

ประโยคที่ 13 เธอ**ตะโกนตอบ**คำถามจากหลังห้องเรียน

? She answered loudly.....

- มุมมองต่างกัน โดยผู้เรียนให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์ทั้งสองอย่างแต่ในภาษาอังกฤษ ให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์เพียงอย่างเดียว ส่งผลให้ผู้แปลแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำทั้งหมด ซึ่งทำให้ประโยคแปลขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น

ประโยคที่ 3 เขาหิวเลย**ต้มมาม่ากิน**

? He was hungry so he cooked/boiled instant noodles to eat.

ประโยคที่ 4 พ่อ**นั่งอ่าน**หนังสือพิมพ์อยู่ในห้อง

? Dad sits/is sitting reading the newspaper in the room.

ประโยคที่ 6 หญิงสาว**ยืนรอรถ**เมล์อยู่ครึ่งชั่วโมง

? The girl stood/was standing waiting for the bus for half an hour.

? The girl waited for a bus standing for half an hour.

- มุมมองต่างกัน คือภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์ทั้งสองอย่างแต่ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์เพียงอย่างเดียว ส่งผลให้ผู้แปลละเหตุการณ์หนึ่งไป ทำให้เกิดการสูญเสียความหมาย เช่น

ประโยคที่ 5 ดึกแล้ว ฉันจะ**ปิด**ไฟนอนละนะ”

? It's late. I am going to switch off the light now

? It's late. I am going to bed/sleep.”

ประโยคที่ 16 เขา**โบกมือลา**แฟน ๆ ก่อนลงจากเวที

? He waved to his fans before he left the stage.

? He waved his hand to his fans before he left the stage.

- มุมมองเหมือนกัน ผู้แปลแสดงการกระทำและเหตุการณ์สองอย่างได้ตรงกับภาษาอังกฤษที่ให้ความสำคัญกับการกระทำและเหตุการณ์ทั้งสอง แต่ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีไม่ถูกต้องตามที่เจ้าของภาษาใช้ เช่น

ประโยคที่ 9 “**แดงผลัก**น้องตกน้ำ”

*Dang pushed his brother fall/falling into the pool.

ประโยคที่ 13 เธอ**ตะโกนตอบ**คำถามจากหลังห้องเรียน

? She shouted/yelled out **to answer**.

? She answered loudly.

ประโยคที่ 16 เขา**โบกมือลา**แฟน ๆ ก่อนลงจากเวที”

? He waved his hand to say/saying goodbye before he left the stage.

อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่าข้อสรุปเหล่านี้เป็นเพียงขั้นต้นและยังมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนข้อมูลที่น่ามาศึกษาอยู่ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องทำในขั้นต่อไปคือควรมีการศึกษาวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะแบบเหตุการณ์สองเหตุการณ์เกิดขึ้นต่อเนื่องและแบบสองเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกัน ซึ่งเป็นปัญหาในการแปลสำหรับผู้เรียนตามผลที่พบในงานวิจัยนี้ ข้อมูลที่ใช้ใน

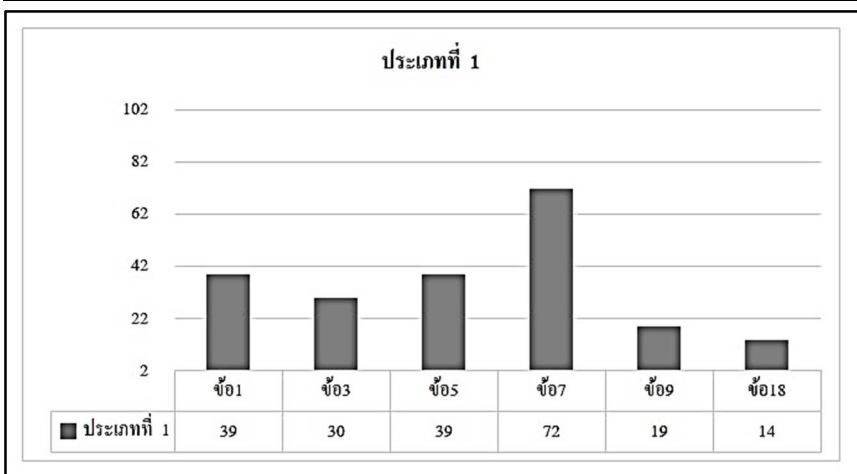
การศึกษาวิจัยควรเป็นข้อมูลภาษาจริงจากคลังข้อมูลเทียบบท (parallel corpus) เพื่อหาว่ามีรูปแบบการแปลแบบใดบ้างที่เจ้าของภาษามักใช้เป็นประจำ (recurrent patterns) ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบ รวมทั้งพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น ประเภทและลำดับของคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียง ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าประเภทและลำดับที่คำกริยาปรากฏในหน่วยสร้างนี้มีผลหรือไม่อย่างไร และผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีมุมมองเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ภาษาไทยแสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับภาษาไทยอย่างไร ในกรณีที่ทั้งสองภาษามีมุมมองเหมือนกันและต่างกัน ภาษาอังกฤษมักใช้รูปภาษาแบบใดในการแปล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องเหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถมองเห็นแนวทางในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายในหน่วยสร้างดังกล่าวเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2 คำถามวิจัยข้อ 2: ปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงมีอะไรบ้าง

จากจำนวนผู้ที่แปลผิดในแต่ละข้อแยกตามประเภทของหน่วยสร้างกริยาเรียง ผู้วิจัยจะอภิปรายปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงของผู้เรียนว่ามีอะไรบ้างโดยละเอียด โดยจำแนกตามปัญหาที่พบในหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบ เรียงจากแบบที่มีจำนวนข้อผิดมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้

5.2.1 ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1

ข้อมูลในแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 มากที่สุดโดยมีข้อที่แปลผิดรวม 213 ข้อ (34.81%) จากประโยคจำนวน 6 ข้อ ทุกข้อมีจำนวนผู้แปลผิดอย่างมีนัยยะสำคัญ คือ ข้อที่มีผู้แปลผิวน้อยที่สุด ยังมีจำนวน 14 คนจาก 102 คน หรือคิดเป็น 13.72% ผู้วิจัยจะอภิปรายประโยคข้อที่ผิดในหน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทที่ 1 เรียงลำดับจากข้อที่ผิดมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 2 ดังนี้

ประโยคที่ผู้เรียนแปลผิดมากที่สุดคือ ข้อ 7 “แม่ใช้มีดหั่นขนมปัง” ซึ่งเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงคือ “ใช้” และ “หั่น” ซึ่งเกิดต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ ประโยคนี้ควรแปลว่า “Mom sliced/cut the bread.” ประโยคนี้มีผู้แปลผิด 72 คนจากทั้งหมด 102 คน ข้อผิดที่เกิดขึ้นเป็นหลักคือ ผู้เรียนเลือกกริยาที่แสดงการกระทำแรก (ใช้) เป็นกริยาหลัก โดยใช้ในรูปกริยาแท้ว่า “used” และแสดงการกระทำที่สองซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของกริยาแรกด้วยคำว่า cut/slice ในรูป to infinitive โดยแปลว่า ? “Mom used a knife to cut/slice the bread.” ประโยคแปลนี้ดูเฝิ่น ๆ ไม่น่าจะถือว่าผิด แต่ตามเกณฑ์ของงานวิจัยนี้ การแปลเช่นนั้นจัดว่าไม่ถูกต้อง เพราะไม่ได้สื่อมุมมองเดียวกันกับเจ้าของภาษา ซึ่งให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการกระทำมากกว่าตัวการกระทำ เนื่องจากตามความเป็นจริงในโลกการหั่นขนมปังก็ต้องใช้มีดเป็นอุปกรณ์ ข้อมูลส่วนนี้จึงสื่อเป็นนัยอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องระบุให้ชัดเจนอีก ดังนั้นการที่ผู้แปลแสดงการกระทำแรกด้วยกริยาไม่แท้ to cut/slice the bread แทนที่จะใช้เป็นกริยาแท้ของประโยค โดยละการใช้มีดออกไปเลย จึงถือว่าไม่ค่อยเป็นธรรมชาติในภาษาอังกฤษ

ประโยคที่มีผู้แปลผิดมารองลงมาคือ ข้อ 1 และข้อ 5 ซึ่งมีผู้แปลผิดเท่ากันคือ 39 คนจาก 102 คน สำหรับข้อ 1 “พอครูออกจากห้อง เขาก็**จุดบุหรี่สูบ**”ซึ่งเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่เกิดต่อเนื่องกันคือ “จุด” และ “สูบ” ประโยคนี้ควรแปลว่า “....., he lit up a cigarette” หรือจะแปลว่า “....., he started/began to smoke.” ก็ได้ จะเห็นว่าในภาษาอังกฤษ เลือกที่จะแสดงเหตุการณ์ที่สำคัญเพียงเหตุการณ์เดียว จะเป็นเหตุการณ์แรก หรือเหตุการณ์ที่สองก็ได้ เนื่องจากเหตุการณ์ที่ละไปนั้นเข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งที่จะเกิดตามมาหรือเกิดก่อนเป็นปกติ คือจุดบุหรี่เพื่อจะสูบ หรือก่อนจะสูบก็ต้องจุดบุหรี่ ประเด็นคือ ผู้แปลต้องเลือกแสดงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเท่านั้น และถ้าเลือกแสดงเหตุการณ์ที่สอง คำกริยาก็ต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้ตามหลัง started หรือ began ดังนั้นเมื่อผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์โดยแปลว่า “....., he lit a cigarette to smoke/and smoked” จึงไม่ถูกต้อง การที่ผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์ที่สองเพียงอย่างเดียวในรูปกริยาแท้ “....., he smoked” ก็จัดว่าไม่ถูกต้องเช่นกัน

ส่วนข้อ 5 “ติ๊กแล้ว ฉันจะ**ปิดไฟนอน**ละนะ” ควรแปลว่า “It is late. I am turning off the light and going to sleep โดยต้องแสดงเหตุการณ์ทั้งสองอย่างครบถ้วน เนื่องจากมีความสำคัญเท่ากัน เพราะแม้ตามความเป็นจริงในโลก การปิดไฟจะสื่อว่า เหตุการณ์ที่เกิดตามมักจะเป็นการเข้านอน โดยเฉพาะในกรณีนี้ที่มีบริบทแสดงชัดเจนว่า “ติ๊กแล้ว” ก็ไม่สามารถละเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งได้ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการแปลประโยคนี้มีลักษณะหลากหลาย ดังนี้ กรณีที่ 1 ผู้เรียนเลือกแสดงแต่เหตุการณ์แรก “ปิดไฟ” โดยแปลว่า “.....I am going to switch off the light now.” ซึ่งไม่บอกวัตถุประสงค์ว่า เพื่อจะนอน กรณีที่ 2 ผู้เรียนเลือกแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สอง “นอน” โดยแปลว่า “..... I am going to bed/sleep.” ซึ่งไม่ได้บอกการกระทำแรกว่าก่อนนอนจะปิดไฟ ซึ่งเป็นการแจ้งให้ผู้ฟังทราบก่อนที่ผู้พูดจะกระทำการดังกล่าว และกรณีสุดท้าย ผู้แปลแสดง

เหตุการณ์ทั้งสองครบถ้วนแต่เลือกใช้รูปกริยาที่ไม่ถูกต้องคือแสดงเหตุการณ์ที่สองด้วยกริยารองในรูป infinitive โดยให้เป็นส่วนขยายกริยาลิไปเลย เช่นแปลว่า ?“..... I will turn off the light to sleep”

ประโยคที่แปลผิดมากเป็นลำดับต่อไปคือข้อ 3 “เขาหิวเลย**ต้ม**มาม่า**กิน**” เหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่เกิดต่อเนื่องกันคือ “ต้ม” และ “กิน” มีผู้แปลผิด 30 คน จาก 102 คน ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือ แทนที่จะแปลโดยแสดงเฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งถูกต้องทั้งคู่ เช่น “He was hungry so he cooked (himself) instant noodles” หรือ “He was hungry so he **ate** instant noodles” เพราะเหตุการณ์ที่ละไปนั้นเข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดตามมาหรือเกิดก่อนเป็นปกติอยู่แล้ว คือก่อนกินมาม่าก็ต้องทำให้สุกก่อน หรือต้มบะหมี่ก็เพื่อจะกินนั่นเอง แต่ผู้เรียนมักเลือกแสดงทั้งสองเหตุการณ์โดยแปล “ต้ม” เป็นกริยาหลักว่า “cooked/boiled/made” และแปล “กิน” เป็นกริยารองว่า “to eat” ซึ่งไม่เป็นไปตามที่เจ้าของภาษาใช้จริง

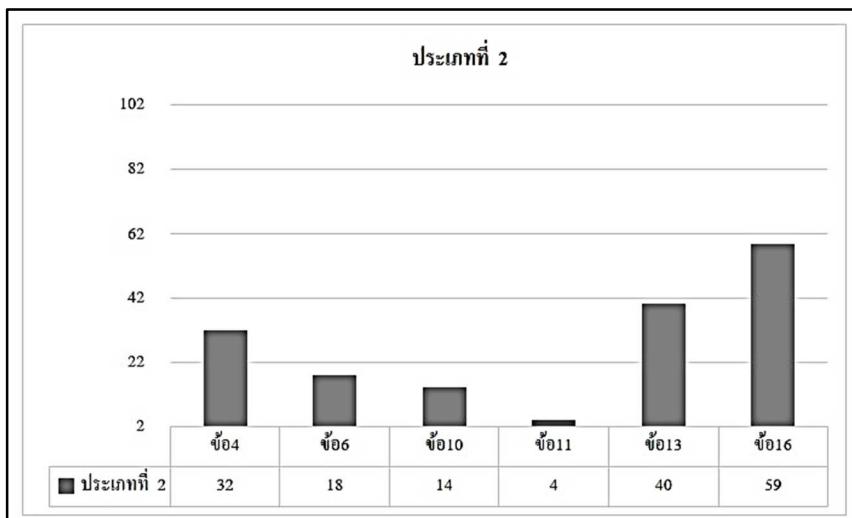
ประโยคที่ 9 “แดง**ผลัก**น้อง**ตก**น้ำ” เป็นประโยคที่ผู้เรียนแปลผิดเป็นลำดับ 5 ประโยคนี้ควรแปลว่า “Dang pushed his brother into the pool” ข้อผิดพลาดที่พบมีลักษณะเดียวคือผู้เรียนแปลโดยแสดงทั้งสองเหตุการณ์ คือ “ผลัก” และ “ตก” ซึ่งล้วนมีความสำคัญด้วยคำกริยา ผู้เรียนไม่มีปัญหาในการเลือกคำกริยาหลักเพื่อแสดงเหตุการณ์แรกว่า “pushed” แต่ผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์ที่สองด้วยคำกริยาไม่แท้ในรูป infinitive (fall) หรือ present participle (falling) ซึ่งไม่ถูกต้อง ในขณะที่เจ้าของภาษาเลือกแสดงเหตุการณ์นี้ด้วยบุพบทวลี ‘into the pool’ ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาและบอกทิศทางของการเคลื่อนที่ว่าตกลงในน้ำ เนื่องจากตามเกณฑ์ของทาลมีย์ (Talmy, 1991) ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาในกลุ่ม Sattelite-framed language (S-language) ซึ่งจะให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการเคลื่อนที่มากกว่าทิศทาง จึงแสดงทิศทางไว้ในองค์ประกอบของกริยา (Satellite) ซึ่งในที่นี้คือบุพบทวลี into the pool

ไม่ใช่ที่ตัวคำกริยา และไม่มีกลไกทางไวยากรณ์แบบที่กริยามีการเรียงต่อ ๆ กันด้วยการแสดงเหตุทิศทางจะอยู่ที่คำบุพบท “into” ในขณะที่ภาษาไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม Verb-framed language (V-language) จะให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางของการเคลื่อนที่ (path) มากกว่าลักษณะของการเคลื่อนที่ (manner) ดังจะเห็นได้จากกลวิธีที่ภาษากลุ่มนี้ใช้แสดงทิศทางเมื่อพูดถึงเหตุการณ์การเคลื่อนที่ว่าจะอยู่ที่กริยาหลักของประโยค “ตก” โดยแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ด้วยการใช้กริยาเรียง

ประโยคที่ 18 “ฉันเพิ่งรู้ว่าจอห์นป่วยตายเมื่อปีที่แล้ว” เป็นประโยคที่ผู้เรียนแปลผิदन้อยที่สุด คือ 14 คน จาก 102 คน ประโยคนี้อาจได้สองแบบ แบบแรกคือ “I just found out that John died last year” เนื่องจากระหว่างเหตุการณ์แรก “ป่วย” ซึ่งแสดงเหตุ (causing event) กับเหตุการณ์ที่สองซึ่งแสดงผล (resultative situation) เหตุการณ์หลังย่อมสำคัญกว่า จึงละเหตุการณ์แรกได้ หรือหากมองว่าต้องการแสดงทั้งเหตุและผล ก็แปลโดยใช้กริยาแท้แสดงทั้งสองเหตุการณ์ในโครงสร้างรวมความ (structure of coordination) ได้ เช่น “I just found out that John got sick and died last year” ผู้เรียนส่วนใหญ่แปลได้ถูกต้อง กลุ่มที่แปลผิดคือแปล “ป่วยตาย” โดยใช้สำนวน “sick to death/death” หรือแปลโดยเลือกแสดงเหตุการณ์แรกอย่างเดียว ขณะที่เจ้าของภาษาจะละไว้

5.2.2 ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2

สำหรับปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 1 จะพบว่า ผู้เรียนแปลผิด 167 ข้อ คิดเป็น 27.28% จากประโยคจำนวน 6 ข้อ จำนวนผู้ที่แปลผิดในแต่ละข้อแสดงในแผนภูมิที่ 3 ดังนี้

ประโยคที่ผู้เรียนแปลผิดมากที่สุดคือ ข้อ 16 “เขาโบกมือลาแฟน ๆ ก่อนลงจากเวที” ซึ่งเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงคือ “โบกมือ” และ “ลา” ซึ่งเกิดพร้อมกันมีความสำคัญทั้งคู่ ประโยคนี้ควรแปลว่า “He waved **goodbye** to his fans before he left the stage.” ประโยคนี้มีผู้แปลผิด 59 คนจากทั้งหมด 102 คน ข้อผิดที่เกิดขึ้นมีลักษณะหลากหลาย ดังนี้ กรณีที่ 1 แม้ผู้เรียนจะเลือกกริยาหลัก (โบกมือ) ที่แสดงเหตุการณ์แรกถูกต้อง โดยใช้ในรูปกริยาแท้ว่า “waved” แต่จะละกริยา (ลา) ที่แสดงอีกเหตุการณ์หนึ่งซึ่งเกิดพร้อม ๆ กันไปเลย แทนที่จะแสดงในรูปคำนามคือ goodbye ตามอย่างที่เจ้าของภาษาใช้ โดยแปลว่า ?“He waved to his fans” หรือแปลเกินโดยเติมนามวลี (his hand) ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยาหลักลงไป ด้วย คือแปลว่า ?“He waved his hand to his fans” ในกรณีที่ 2 ผู้เรียนแสดงเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ได้ครบ แต่แสดงเหตุการณ์ที่สองในรูปกริยาไม่ใช่คำนาม เช่น ?“He waved his hand to say/saying goodbye....” กรณีที่ 3 คือผู้เรียนแปลผิดคือเลือกแสดงแต่เหตุการณ์ที่สองเท่านั้น ทำให้ผิดความ เช่น “He said goodbye to his fans....”

ประโยคที่มีผู้แปลผิดมากรองลงมาคือ ข้อ 13 “เธอตะโกนตอบคำถามจากหลังห้องเรียน” ซึ่งเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่เกิดพร้อมกันทั้งสองเหตุการณ์คือ “ตะโกน” และ “ตอบ” มีความสำคัญ ประโยคนี้ควรแปลว่า “She shouted out the/her answer from the back of the classroom” ข้อผิดพลาดแบบแรกที่เกิดขึ้นได้แก่ ผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์แรกด้วยกริยาหลักที่ถูกต้องแต่แสดงเหตุการณ์ที่สองด้วยกริยารองในรูป infinitive แทนที่จะเป็นคำนาม the answer เช่นแปลว่า ?“She shouted/yelled out to answer” แบบที่สองคือ ผู้เรียนแสดงเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ได้ครบ แต่เลือกแสดงเหตุการณ์ที่สอง “ตอบ” เป็นกริยาหลักและแสดงเหตุการณ์แรก “ตะโกน” ในรูปของกริยาวิเศษณ์ คือ แปลว่า ?“She answered loudly.....”

สำหรับข้อ 4 “พ่อนั่งอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในห้อง” มีผู้แปลผิด 32 คน จาก 102 คน ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์แรก “นั่ง” โดยแปลด้วยกริยาหลัก “sit/is sitting” และแสดงเหตุการณ์ที่สองคือ “อ่าน” โดยใช้รูปกริยาไม่แท้ คือแปลว่า ?“Dad sits/is sitting reading the newspaper in the room” แต่เจ้าของภาษาแปลประโยคนี้น่า “Dad was reading the newspaper in the room” จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองเท่านั้น โดยแปลด้วยกริยาลี “was reading the newspaper” และไม่แสดงการกระทำในเหตุการณ์แรกว่าท่าทางของร่างกายขณะอ่านหนังสือพิมพ์เป็นอย่างไร ในขณะที่ต้นฉบับระบุอย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากในมุมมองของภาษาอังกฤษ ความสำคัญอยู่ที่สิ่งที่ประธานกระทำมากกว่าลักษณะท่าทางของร่างกายซึ่งคาดเดาได้ตามความเป็นจริงในโลก

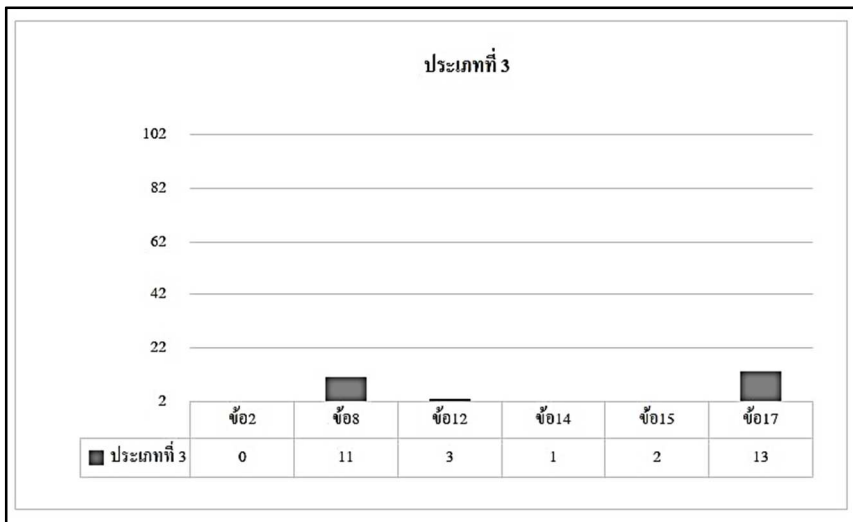
ข้อที่แปลผิดในลำดับต่อไปคือ ข้อ 6 “หญิงสาวยืนรอรถเมล์อยู่ครึ่งชั่วโมง” ซึ่งควรแปลว่า “The young woman waited for a bus for half an hour” เพราะในภาษาอังกฤษเน้นที่เหตุการณ์ที่สองว่าประธานทำอะไรอยู่มากกว่า จึงละเหตุการณ์แรกที่ลักษณะท่าทาง

ของร่างกายไปเลย ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะคล้ายคลึงกับข้อ 4 คือผู้เรียนเลือกแสดงเหตุการณ์แรก “ยืน” โดยแปลเป็นกริยาหลัก “stood/was standing” และแสดงเหตุการณ์ที่สองคือ “รอ” โดยใช้รูปกริยาไม่แท้ คือแปลว่า ?“The girl stood/was standing waiting for the bus” หรือในกรณีที่เลือกแสดงเหตุการณ์ที่สองได้ถูกต้อง ก็ไม่ละเหตุการณ์แรกซึ่งไม่จำเป็น เช่น ?“The girl waited for a bus standing for half an hour”

สำหรับอีกสองประโยคในกลุ่มที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 2 คือ ข้อ 10 “พ่อแม่เรียก น้องก็วิ่งกลับเข้าบ้าน” ซึ่งควรแปลว่า “When Mom called, my brother ran back home” มีผู้แปลผิดเพียง 14 จาก 102 คน ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่คือไม่แสดงเหตุการณ์ที่สอง “กลับ” ในรูปของบุพบท “back” แต่จะละไว้ไม่แปลทำให้ความหมายต่างไปเล็กน้อย เช่น “....., she ran home/into the house” ส่วนข้อ 11 “แดงฝึกว่ายน้ำทุกวัน” มีผู้แปลผิดน้อยมากเพียง 4 คนจาก 102 คน จึงไม่นับสำคัญและจะไม่นำมาอภิปรายในที่นี้

5.2.3 ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3

ปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 1 พบว่าจำนวนข้อที่ผู้เรียนแปลผิดมี 30 ข้อ คิดเป็น 4.90% จากประโยคจำนวน 6 ข้อ ตามที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4 ดังนี้

ประโยคที่มีผู้ผลิตมากที่สุดคือ ข้อ 17 “ฉันได้ยินแม่พูดโทรศัพท์อยู่ในห้อง” หน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคนี้นี้ประกอบด้วยคำกริยาแรก que แสดงการได้ยินและคำกริยาที่สอง แสดงการกระทำ คือ พูดโทรศัพท์ เหตุการณ์ทั้งสองมีความสำคัญและต้องถ่ายทอดให้ครบ ประโยคนี้นี้จึงควรแปลว่า “I heard Mom talking on the phone in her room” จะเห็นได้ว่า โครงสร้างในประโยคภาษาอังกฤษใกล้เคียงกับกริยาเรียงในต้นฉบับ คือ ใช้กริยา hear ตามด้วยกริยาไม่แท้ในรูป present participle โดยปรากฏหลังคำนามซึ่งเป็นผู้กระทำกริยาดังกล่าว ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นคือ แม้ผู้เรียนจะแสดงเหตุการณ์ทั้งสองคือ “ได้ยิน” และ “พูด” ได้ครบถ้วน แต่ผู้เรียนเลือกใช้รูปกริยาผิด โดยแทนที่จะใช้กริยาไม่แท้รูป present participle กลับใช้เป็นกริยาแท้ เช่น * “I heard Mom was talking/talked on the phone” ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนขาดความแม่นยำเรื่องกฎไวยากรณ์มากกว่าเรื่องโครงสร้าง

ข้อที่ผู้เรียนผลิตมากเป็นลำดับต่อไปคือ ข้อ 8 “ลูกถูกทำโทษเพราะเขา**ลืม**ทำการบ้าน” หน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคนี้นี้ประกอบด้วยคำกริยาแรก que แสดงการ

“ปฏิบัติกร” (คือการลืม) ต่อการกระทำหนึ่ง ๆ ซึ่งแสดงด้วยคำกริยาที่สอง คือ ทำ (การบ้าน) ส่วนใหญ่แล้ว คำกริยาที่แสดงการปฏิบัติกรต่อการกระทำจะปรากฏเป็นกริยาคำแรกและไม่มีความหมายในตัวเอง ต้องมีการกระทำบางอย่างเกิดตามมา (กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา 2553, 124) ดังนั้นเหตุการณ์ทั้งสองจึงมีความสำคัญ จะละอันใดอันหนึ่งไปไม่ได้ ประโยคนี้จึงควรแปลว่า “..... he forgot to do his homework” จะเห็นได้ว่า ประโยคภาษาอังกฤษใช้โครงสร้างที่ใกล้เคียงกับกริยาเรียงในต้นฉบับ คือ ใช้กริยา forgot ตามด้วยกริยาไม่แท้ในรูป to infinitive ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นคือ ส่วนมากผู้เรียนจะแสดงเหตุการณ์ทั้งสองคือ “ลืม” และ “ทำ(การบ้าน)” ได้ครบถ้วน แต่ผู้เรียนเลือกใช้รูปกริยาไม่แท้ไม่ถูกต้อง คือใช้ present participle แทน to infinitive เช่น “..... he forgot doing this homework” ซึ่งไม่ผิดไวยากรณ์แต่ผิดความหมายเนื่องจากการใช้กริยารูป present participle หลัง forget หมายความว่าลืมนำทำการบ้านแล้ว ดังนั้นความผิดพลาดที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นเพราะผู้เรียนสับสนเรื่องรูปกริยาที่สื่อความหมายต่างกันมากกว่าการขาดความรู้เรื่องกฎไวยากรณ์

สำหรับประโยคข้ออื่น ๆ ที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 แต่ละข้อ มีผู้แปลผิดน้อยมาก เพียง 2-3 คน เท่านั้น เช่น เลือกคำแปลผิดไปเลยบ้าง หรือไม่แปลบ้าง จึงจะไม่นำมาอภิปรายในที่นี้ ส่วน ประโยคข้อ 2 นั้น ไม่มีผู้แปลผิดเลย สอดคล้องกับการวิเคราะห์และอภิปรายผลในข้อ 5.1

จากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าปัญหาในการแปลมักจะเกิดขึ้นเมื่อหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยมีความแตกต่างจากโครงสร้างที่ใช้ในภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้การแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 จึงมีข้อผิดพลาดในการแปลน้อยมากเมื่อเทียบกับการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ทั้งนี้เพราะภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะสื่อกริยาทั้งสองตัวในลำดับที่เหมือนกัน ข้อผิดพลาดในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 เป็นเรื่องของ

ไวยากรณ์เป็นหลัก กล่าวคือเกิดจากการใช้รูปกริยาตัวที่สองซึ่งต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้ไม่ถูกต้อง ส่วนการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 1 และ 2 พบข้อผิดพลาดมากกว่าการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ 3 เนื่องมาจากความแตกต่างในเรื่องมุมมองการสื่อภาษา ไม่ว่าจะการให้ความสำคัญกับการกระทำหรือเหตุการณ์ต่างกัน หรือการเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่และทิศทางแตกต่างกัน ซึ่งทำให้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีการใช้โครงสร้างที่ต่างกันในการสื่อความหมายไปด้วย ดังจะเห็นว่าในกรณีที่ต้องเลือกแปลกริยาเพียงตัวใดตัวหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ผู้เรียนจะเลือกกริยาหลักหรือเหตุการณ์หลักไม่ถูกต้อง หรือหากเลือกถูกต้องก็จะแปลกริยาทั้งสองตัวหรือทั้งสองเหตุการณ์แทนที่จะละเหตุการณ์ที่เจ้าของภาษาไม่เห็นว่าเป็นสำคัญ ในขณะที่เมื่อต้องแปลกริยาทั้งสองตัวหรือทั้งสองเหตุการณ์ซึ่งทั้งสองภาษาให้ความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้เรียนก็จะแปลไม่ครบ คือแปลเพียงเหตุการณ์เดียวหรือกริยาเพียงตัวใดตัวหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าในบางกรณีที่ทั้งสองภาษาให้ความสำคัญกับกริยาทั้งสองตัวหรือทั้งสองเหตุการณ์ ข้อผิดพลาดก็เป็นเรื่องไวยากรณ์ด้วย กล่าวคือ ในขณะที่ผู้เรียนจะใช้คำกริยาแสดงทั้งสองเหตุการณ์ ในภาษาอังกฤษอาจจะแสดงเหตุการณ์หลักด้วยคำกริยา และแสดงเหตุการณ์รองด้วยกลุ่มคำนาม หรือกลุ่มคำบุพบทแทน

6. บทสรุปและการประยุกต์ผลวิจัยในการเรียนการสอน

ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยและภาษาอังกฤษในเรื่องหน่วยสร้างกริยาเรียงซึ่งเป็นลักษณะเด่นของภาษาไทยและใช้แสดงลักษณะของเหตุการณ์ได้หลากหลาย แต่หน่วยสร้างนี้ไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษมักมีผลให้ผู้เรียนประสบปัญหาในสื่อความหมายในหน่วยสร้างนี้เป็นภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิจัยนี้พบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์บางลักษณะเป็นปัญหามากกว่าแบบอื่น กล่าวคือ หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้เป็นปัญหาสำหรับ

ผู้เรียนมากกว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ในขณะที่หน่วยสร้างกริยาเรียงหลายแบบที่ภาษาอังกฤษมีโครงสร้างที่คำกริยาสองคำปรากฏเรียงต่อกัน เพื่อแสดงเหตุการณ์เหล่านี้ใกล้เคียงภาษาไทยแทบจะไม่ใช่ปัญหาเลย

สาเหตุหลักของปัญหาที่พบมากในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบเหตุการณ์ต่อเนื่องและแบบเหตุการณ์เกิดพร้อมกันน่าจะเกิดจากทั้งในส่วนของภาษาไทยเองที่คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนหลากหลายในการแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ และในส่วนของภาษาอังกฤษที่ส่วนใหญ่มิมีมุมมองที่ต่างจากภาษาไทยในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์เหล่านั้นอันเป็นผลมาจากกลไกทางไวยากรณ์ที่ต่างกันในการเล่าถึงลักษณะเหตุการณ์ดังกล่าว ดังนั้นในกรณีที่ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีมุมมองในเรื่องดังกล่าวเหมือนกันและใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกัน ผู้เรียนจะไม่มีปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง กรณีที่เป็นปัญหามากที่สุดคือเมื่อภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีมุมมองที่ต่างกันในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงลักษณะเหตุการณ์และภาษาอังกฤษยังใช้วิธีการที่แตกต่างและหลากหลายเพื่อแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยด้วย อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวนี้เป็นเพียงเบื้องต้นเท่านั้น และยังมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนข้อมูลที่น่ามาศึกษาดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จึงควรมีการวิจัยวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะแบบเหตุการณ์สองเหตุการณ์เกิดขึ้นต่อเนื่องและแบบสองเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยใช้ข้อมูลภาษาจริงจากคลังข้อมูลเทียบบท เพื่อศึกษารูปแบบการแปลที่เจ้าของภาษามักใช้เป็นประจำ (recurrent patterns) ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละแบบ โดยเน้นที่มุมมองของภาษาอังกฤษเรื่องการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ภาษาไทยแสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียง ในกรณีที่ทั้งสองภาษามีมุมมองเหมือนกันและต่างกัน ภาษาอังกฤษมักใช้

รูปแบบใดในการแปล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจกลวิธีการสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

ส่วนปัญหาการแปลที่เกิดจากการเลือกใช้รูปกริยาภาษาอังกฤษไม่ถูกต้องในโครงสร้างที่คำกริยาหลายคำเกิดเรียงกันได้ซึ่งเป็นวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงหลายแบบในภาษาไทยนั้น นับได้ว่าเป็นปัญหาน้อยและแก้ไขได้ไม่ยาก เพราะถ้าผู้เรียนมีความแม่นยำเรื่องกฎไวยากรณ์ภาษาอังกฤษว่าเมื่อคำกริยาคำใดเป็นกริยาแท้ คำกริยาที่ตามมาจะต้องอยู่ในรูปกริยาไม่แท้รูปใด ผู้เรียนก็จะไม่มีปัญหาสับสนในเรื่องนี้

สิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นปัญหามากคือ การที่ผู้เรียนไม่ทราบว่าควรเลือกคำกริยาใดในหน่วยสร้างกริยาเรียงมาแสดงเหตุการณ์หลักและคำใดควรแสดงเหตุการณ์รองเนื่องจากคำกริยาในหน่วยสร้างนี้มีสถานภาพทางไวยากรณ์เหมือนกัน การที่จะช่วยให้ผู้เรียนเลือกคำกริยาหลักและคำกริยารองได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น ทำได้โดยการฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ที่หลากหลายของคำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียง เช่น คำกริยาแรกแสดงเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำ คำกริยาที่สองแสดงเหตุการณ์ที่บอกวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์แรกหรือแสดงเหตุการณ์ก่อนผล คำกริยาแรกแสดงการกระทำ ปฐมภูมิหรือแสดงการเคลื่อนที่ของวัตถุ และกริยาที่สองแสดงการกระทำอุปปฐมภูมิ หรือ คำกริยาแรกแสดงลักษณะท่าทางของประธานขณะกระทำกริยาที่สองอยู่ เป็นต้น เพื่อสกัดความหมายที่แท้จริงที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียง

นอกจากนั้น ผู้สอนควรต้องฝึกให้ผู้เรียนใช้ทฤษฎีการแปลแบบตีความซึ่งเน้นการผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ นำแต่ความหมายล้วนๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ต้นฉบับมาคิดว่าจะสื่อออกมาในภาษาปลายทางอย่างไรให้สละสลวยเป็นธรรมชาติ ทฤษฎีการแปลแบบตีความนี้มีความสำคัญมาก เพราะผลที่ได้จากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าปัญหาในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงของผู้เรียนส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนยึดตามรูปคำและโครงสร้างต้นฉบับมากเกินไปทำให้ประโยคแปลที่ได้ขาด

ความเป็นธรรมชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับคำแปลของเจ้าของภาษา จะเห็นว่าวิธีการสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นภาษาอังกฤษที่เหมาะสมเป็นธรรมชาตินั้นมีหลากหลายและมีทั้งที่แสดงเหตุการณ์ไว้ครบถ้วนเหมือนต้นฉบับ และแสดงเฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งต่างจากต้นฉบับ ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการคิดที่จะพูดของแดน สโลบิน

หลักการของแนวคิดนี้ตามที่อธิบายไว้ในข้อ 2.3 สามารถนำมาใช้อธิบายการเลือกวิธีการแปลที่เหมาะสมได้เพราะหลังจากขั้นตอนวิเคราะห์ความหมายต้นฉบับ ผู้เรียนต้องผ่านกระบวนการคิดว่าจะสื่อความหมายนั้นออกมาในรูปของภาษาปลายทางอย่างไร จากแนวคิดดังกล่าวที่เชื่อว่าผู้ที่พูดภาษาต่างกันจะอธิบายเหตุการณ์เดียวกันในลักษณะที่ต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละภาษามีตัวเลือกในการเข้ารหัสภาษาที่ต่างกันตามข้อจำกัดด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษา เช่น ในกรณีของการอธิบายเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน การที่ภาษาไทยที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้นชี้ให้เห็นว่าภาษาไทยสนใจข้อมูลของแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ทุกเหตุการณ์จึงแสดงด้วยการนำคำกริยาแต่ละตัวมาเรียงต่อ ๆ กันไปเพื่อสื่อสารให้เห็นภาพทุกลำดับ ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่มีหน่วยสร้างดังกล่าว ซึ่งสะท้อนว่าภาษาอังกฤษสนใจข้อมูลของเหตุการณ์ในมุมที่ต่างกับภาษาไทย กล่าวคือ ภาษาอังกฤษมองว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งสำคัญมากกว่า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีการให้ลำดับความสำคัญของการเหตุการณ์ที่ต้องการสื่อ และมีกลไกทางภาษาที่จะสื่อเหตุการณ์ที่สำคัญมากกว่าและน้อยกว่า

ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกใช้หลักการของแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อจะพูดประกอบด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ทั้งที่เกิดต่อเนื่องกันและพร้อม ๆ กัน ได้สอดคล้องกับมุมมองของภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนระบุได้ว่าเหตุการณ์ใดสำคัญที่สุด เหตุการณ์ใดสำคัญรองลงมาหรือสำคัญเท่ากัน หรือเหตุการณ์ใดไม่สำคัญเลย ก็ช่วยให้สามารถเลือกคำกริยาหลักที่จะแสดง

เหตุการณ์ที่สำคัญและใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษที่เหมาะสมตลอดจนรูปกริยารองที่ถูกต้องได้

ในขั้นตอนของการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อจะพูดในกระบวนการแปล ผู้เรียนจะคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญตามมุมมองของภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าครอบคลุมเรื่องความเป็นจริงในโลก (normal assumption) เกี่ยวกับความเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์สองเหตุการณ์ใดมักเกิดต่อเนื่องกันหรือพร้อมกันด้วย จากนั้นจะนำข้อมูลมาเข้ารหัสภาษาเพื่อบรรยายเหตุการณ์นั้นด้วยโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษที่ใช้สื่อสารความหมายดังกล่าว เช่น หากในขั้นตอนของวิเคราะห์ความหมายของต้นฉบับ ผู้เรียนพบว่าเหตุการณ์แรกในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบแสดงสองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันสำคัญกว่าเหตุการณ์ที่สอง ผู้เรียนก็นำข้อมูลนั้นมาเข้ารหัสภาษาและเลือกโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแบบที่เอื้อให้แสดงเหตุการณ์ดังกล่าวได้ คือ เหตุการณ์หลักส่วนใหญ่จะแสดงด้วยกริยาในรูปกริยาแท้ เหตุการณ์ที่สำคัญรองลงมามักจะแสดงด้วยกริยาในรูปกริยาไม่แท้ หรือแสดงด้วยหน่วยทางวากยสัมพันธ์ (syntactic unit) แบบอื่น ๆ เช่น บุพบทวลี คำวิเศษณ์ ในโครงสร้างแบบขยาย เป็นต้น ส่วนเหตุการณ์ใดที่ไม่สำคัญ เช่น เหตุการณ์ที่เข้าใจได้จากบริบทหรือตามความเป็นจริงในโลก เหตุการณ์ที่แสดงข้อมูลที่ไม่จำเป็น ก็มักจะละไปเลย หากเหตุการณ์ทั้งสองสำคัญเท่ากัน คือจำเป็นต้องแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน ก็อาจใช้คำกริยา 2 คำแสดงเหตุการณ์นั้นและแสดงลำดับเหตุการณ์ด้วยคำเชื่อมตามโครงสร้างแบบรวมความ

โดยสรุปแล้ว เมื่อพิจารณาจากผลที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเสนอว่าวิธีการที่น่าจะช่วยแก้ปัญหาของผู้เรียนในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยาที่ประกอบอยู่ในหน่วยสร้างกริยาเรียง อธิบายเรื่องทฤษฎีการแปลแบบตีความและแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด

(Thinking for Speaking) แก่ผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้เหล่านี้ไปประยุกต์ในการแปลเพื่อให้สามารถแปลความหมายที่สื่อในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมชาติตามที่เจ้าของภาษาใช้จริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนรายวิชา 2202124 การแปลเบื้องต้น ที่กรุณาช่วยในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณ อาจารย์มธุริน ลีละเศรษฐกุลที่อนุญาตให้ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบระดับความสามารถภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้ และท้ายที่สุด ขอขอบคุณ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ ปีการศึกษา 2557 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างดี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. (2553). หน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบในภาษาไทย. ใน อมรา ประสิทธิ์ฐิติสินธุ์ (บรรณาธิการ), *หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). (66-173). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริมา มัลลิกะมาส. (2556). *การแปลกับการสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริมา มัลลิกะมาส. (2559). ปัญหาการแปลที่เกิดจากหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย. *วารสารการแปลและการล่าม*, 1 (1), 50-77.

ปัญญา บริสุทธิ์. (2542). *ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

เมทินี สิงห์เวชกุล และ ปริมา มัลลิกะมาส. (2557). การแปลมนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษาเรื่องหลายชีวิต. *วารสารนิคัาภาษาและการสื่อสาร* 19 (23), 38-62.

ยาใจ ชูวิชา. (2536). *ความเป็นประโยชน์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย*.

วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลเดเรร์, มาริอานน์. (2540). การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย มิใช่การถ่ายภาษา.

(จิระพรรัช บุญเกียรติ, ผู้แปล). ใน *ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*. (1-43). กรุงเทพฯ ฯ: โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล. *วารสารรวมคำแหง*, 19 (3), 68-82.

ภาษาอังกฤษ

Aikhenvald, A. (2007). Serial verb construction in typological perspective. In Alexandra Aikhenvald and R. M. W. Dixon (Eds.), *Serial verb constructions: A cross-linguistic typology*. New York: Oxford Univesity Press.

Delisle, J. (1988). *Translation: An interpretive approach*. (Patricia Logan & Monica Creery, Trans.). Ottawa, Canada: University of Ottawa Press. (Original work published 1980)

Dixon, R. M. W. (1991). *A New Approach to English Grammar. On Semantic Principles*. Oxford: Oxford Univesity Press.

- Dixon, R. M. W. (2007). Serial verb constructions Conspectus and coda. In Alexandra Aikenvald and R. M. W. Dixon (Eds.), *Serial verb constructions: A cross-linguistic typology*. New York: Oxford University Press.
- Iwasaki, S., & Ingkaphirom, P. (2005). *A reference grammar of Thai*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Kroeger, P. R. (2004). *Analyzing Syntax: A lexical-functional approach*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Lâm Quang Đông (2015). Translation of Vietnamese Serial Verb Construcitons (SVCs) and/or Multi-verb Constructions into English. *VNU Journal of Science: Foreign Studies*, 31 (4), 1-10.
- Levelt, W. J. M. (1989). *Speaking: From intention to articulation*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Pawley, A. (1987). Encoding events in Kalam and English: Different logics for reporting experience. In Russell Tomlin (Ed.), *Coherence and grounding in discourse* (pp. 335-336). Amsterdam, Netherlands: John Benjamins.
- Slobin, D. I. (1987). Thinking for speaking. *Proceedings of the Thirteenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, 435-445.
- Slobin, D. I. (1991). Learning to think for speaking: Native language, cognition and rhetorical style. *Pragmatics*, 1 (1), 7-25.
- Slobin, D. I. (1996). From “thought and language” to “thinking for speaking”. In J.J. Gumperz & S. C. Levinson (Eds.), *Rethinking linguistic relativity* (pp. 70-96). Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Slobin, D. I. (2003). Language and thought online: Cognitive consequences of linguistic relativity. In D. Gentner & S. Glodin-Meadow (Eds.), *Language in mind: Advances in the study of language and thought* (pp. 157-192). Cambridge, MA: MIT Press.

Sutthichatchawanwong, W. (2007). *A Study of the Translation of Thai Serial Verb Constructions with Directional Verbs and Their Semantic and Syntactic Equivalence in English* (Unpublished doctoral dissertation). Chulalongkorn University, Bangkok.

Talmy, L. (1991). Path to realization: A typology of event conflation. *Berkeley Working Papers in Linguistics*, 17, 480-519.

เว็บไซต์

Liswahyuningsih, N. L. G. (2011). *Indonesian V-V Constructions in “Laskar Pelangi” and their translations in “The Rainbow Troops”* (Master Thesis, Udayana State University, Denpasar, Indonesia). Retrieved from http://www.pps.unud.ac.id/thesis/pdf_thesis/unud-139-190662839-cover%20lis.pdf